

КОНФЕРЕНЦІЯ У ДУБАЇ: ЧИ МОЖЛИВО УПОВІЛЬНИТИ ГЛОБАЛЬНЕ ПОТЕПЛІННЯ?

Кліматична конференція ООН у Дубаї. Що дає COP28? Найголовніше про саміт

стр. 22

GreenNews

**УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ:
ПРИРОДНЕ БАГАТСТВО
ЧИ ПРЕДМЕТ НАЖИВИ?**

стр. 6

GreenNews

**В УКРАЇНІ НАМОЛОЧЕНО
75,7 МЛН ТОНН НОВОГО
ВРОЖАЮ**

стр. 8

GreenNews

**БАТАРЕЙКИ НЕ МОЖНА
ВИКИДАТИ У СМІТНИК:
ЩО З НИМИ РОБИТИ**

стр. 16

GreenNews

**«BUILD BACK BETTER»,
«BUILD BACK GREENER»
- КЛЮЧОВІ ПРИНЦИПИ
ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ**

стр. 17

GreenNews

**НЕЗЛІЧЕННІ ПОТОКИ
ЩУРІВ АТАКУВАЛИ
МІСТО РИБАЛОК В
АВСТРАЛІЇ**

стр. 21

GreenPost – інформаційно-аналітичне видання,
метою якого є популяризація й розвиток еко-
культури, законодавчих та функціональних
норм екології України

#ECO LIFE STYLE
це актуально!

GreenEvent

Українські та міжнародні заходи, які відбудуться найближчим часом. Наукові, комунікаційні бізнес-події та інновації. Обмін досвідом експертів у сегменті еко-трендів.

06.12

«УСТАНОВЧЕ ЗАСІДАННЯ УКРАЇНСЬКО-БРАЗИЛЬСЬКОЇ ДІЛОВОЇ РАДИ»

Установче засідання

Коли: 06 грудня 2023 року
Формат: Онлайн в ZOOM. Офлайн зустріч пройде в приміщенні ТПП України каб. 405

Про захід: Основним напрямом роботи Українсько-Бразильської ділової ради мають стати заходи з активізації та поглиблення ділових відносин між Україною та (економічні саміти, бізнес-форуми, ділові місії, дослідження ринків, пошук партнерів тощо). До участі у заході запрошуються українські компанії, що вже працюють або зацікавлені у встановленні ділових стосунків з Федеративною Республікою Бразилія.

Мета заходу: Сприяння розвитку українсько-бразильських ділових і торговельно-економічних зв'язків. Диверсифікація структури та збільшення обсягів товарообігу між двома країнами. Пошук і втілення оптимальних моделей та форм ділового співробітництва. Налагодження двосторонньої виробничо-технічної та інноваційно-інвестиційної кооперації. Створення сприятливих умов для спільної взаємовигідної виробничої, торговельної, транспортної, будівельної, фінансово-кредитної, страхової, науково-дослідної та інших видів діяльності.

3 приводу реєстрації: +380509426966, yys-ier@uccr.org.ua

08.12

«AGROIT FORUM 2023»

Форум

Коли: 08 грудня 2023 року
Місце проведення: Україна, м. Київ, вул. Госпітальна, 4, Premier Hotel Rus, секція G

Про захід: AGROIT Forum - один із найбільших профільних бізнес-заходів в Україні у сфері AgTech, на якому презентуються IT-рішення для АПК за участю компаній-розробників цифрових технологій та аграрних підприємств. Технології та цифровізація шаленими темпами продовжують змінювати наше життя і цілі галузі економіки. Український агросектор - не виключення, адже за останні роки галузь трансформувалася в одну з найінноваційніших і технологічних сфер діяльності. Діджиталізація агровиробництва - це не примха, а вимога часу, тому аграрії в пошуках останніх смарт-технологій та інструментів, що стануть запорукою підвищення ефективності та зростання їх бізнесу.

Мета заходу: Організуючи сьомий AGROIT Forum, наша мета полягає у введенні аграріїв у світ останніх досягнень в галузі AgTech, демонстрації успішних кейсів від провідних підприємств, розгляді різних аспектів цифровізації агробізнесу, а також забезпеченні якісного нетворкінгу та активних дискусій. AGROIT Forum спрямований на створення екосистеми, де виробники, розробники програмного забезпечення та інші учасники аграрного сектору можуть об'єднати зусилля для подальшого вдосконалення та впровадження цифрових інновацій в агросфері.

3 питань реєстрації: +380978688957, info@digitalforum.pro

12.12

«ВЕДЕННЯ АГРОБІЗНЕСУ В УКРАЇНІ 2023»

Конференція

Коли: 12 грудня 2023 року
Місце проведення: Україна, м. Київ, бул. Т. Шевченка/вул. Пушкінська, 5-7, Premier Palace Hotel

Про конференцію: Конференція "Ведення агробізнесу в Україні" – це важлива подія, яка об'єднує в собі представників влади та бізнесу з метою підведення підсумків поточного сезону та формування стратегічного аграрного форсайту. Учасники отримають унікальну можливість обговорити актуальні питання, вислухати експертні доповіді та спільно визначити ключові напрямки розвитку українського агробізнесу. Конференція стане платформою для важливого діалогу та обміну досвідом, сприяючи підвищенню ефективності галузі та сприяючи сталому розвитку агропромислового комплексу України.

Програма заходу: Зберегти та зміцнити конкурентоспроможність аграрного сектору в контексті євроінтеграційних викликів шляхом обговорення та впровадження найновіших стратегій адаптації. Окрім того, ми маємо на меті створити ефективні механізми реінтеграції ветеранів в агробізнес, щоб сприяти їхньому успішному професійному розвитку та підтримати сталий розвиток агропромислового комплексу в Україні. Ця конференція є платформою для обміну ідеями з метою формування стратегій, які дозволять аграрному сектору ефективно відповідати на сучасні виклики.

Контакти для довідок: +380968296276, +380661766298, trachenko@ucab.ua

13.12

«V BUSINESS & LEGAL AGRI FORUM»

Форум

Коли: 13 грудня 2023 року
Місце проведення: Україна, м. Київ, бульвар Т. Шевченка, 5-7/29, Premier Palace Hotel

Про захід: V Business & Legal Agri Forum висвітлить найактуальніші аспекти агробізнесу в умовах війни. Експертні доповіді розкриють вплив військових конфліктів на аграрну галузь та обговорять шляхи подолання труднощів. Учасники заходу отримають важливу інформацію щодо фінансування та інвестування в агробізнес для забезпечення стійкості галузі в умовах нестабільності. Земельні відносини та захист активів стануть центральною темою обговорення, де експерти розглянуть юридичні аспекти та запропонують практичні поради з ефективного управління земельними ресурсами.

Програма заходу: Як війна позначилась на позиціях України на продовольчій мапі світу. Гуманітарне розмінування українських земель та відновлення агросектору. Реалії та перспективи перевалки через чорноморські та дунайські порти. Кредитування агровиробників: на що звертають увагу українські банки. Роль міжнародних організацій у відновленні українського агросектору. Аграрні розписки: український та міжнародний досвід. Земельні відносини: законодавчі зміни воєнного часу. Ринок землі очима великого агробізнесу. Судовий захист права власності на землю та інші спори в агросекторі.

Контакти для довідок: +380976167619, v.cherkasova@pravo.ua

НАД АНТАРКТИДОЮ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ ОЗОНОВА ДІРА

Озонова діра збільшується і зменшується, через зміни температури та вітру у стратосфері

Нещодавні дослідження, проведені науковцями з Університету Отаго, виявили тривожні тенденції в стані озонового шару над Антарктидою. За їхніми результатами, озонова діра не лише залишається значною, але й показує стабільність своїх розмірів упродовж останніх кількох років, що суперечить очікуванням.

Максимальний розмір озонової діри зафіксували 2000 року, коли вона становила майже 28,4 млн кв. км.

Діру в озоновому шарі над Антарктидою виявили у 1985 році. Її появу пов'язали з

використанням озоноруйнівних речовин. Після цього використання таких речовин заборонили і відтоді науковці стежать за її розмірами.

Зараз, головна дослідниця, Ханна Кессеніч, зауважила, що в центрі озонової діри кількість озону зараз значно менша, ніж 19 років тому. Це свідчить про збільшення не тільки площі, а й глибини озонової діри, особливо у весняний період. Дослідники також виявили зв'язок між зниженням рівня озону і змінами в атмосферних процесах над Антарктидою. Це вказує на вплив інших

чинників, окрім хлорфторвуглецю, на формування озонових дір.

За оцінками 2022 року, передбачалося, що озонова діра мала б відновитися до 2065 року. Проте нові дані свідчать про можливе уповільнення цього процесу через несподівані викиди хлору, пов'язані з лісовими пожежами та іншими джерелами.

Ці дослідження підкреслює, що проблема озонових дір залишається актуальною і потребує постійного моніторингу та активних дій з боку міжнародної спільноти для її вирішення.

АЙСБЕРГ ПЛОЩЕЮ 4000 КВАДРАТНИХ КІЛОМЕТРІВ ДРЕЙФУЄ В БІК ПІВДЕННОЇ ДЖОРДЖІЇ

Якщо айсберг сяде на міліну, це може становити загрозу для мільйонів тюленів, пінгвінів та інших морських птахів

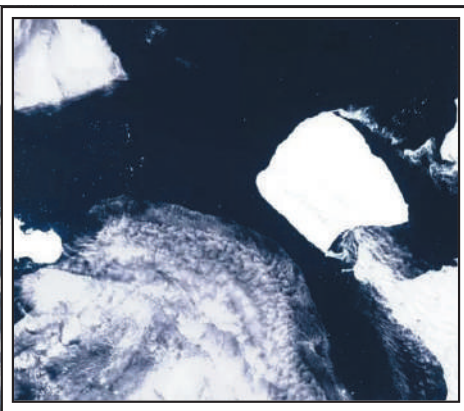
Один із найбільших у світі айсбергів відколовся від морського дна біля Антарктиди та рухається океанськими течіями до субантарктичного архіпелагу Південна Джорджія в Південній Атлантиці. Це спостерігали британські науковці. Айсберг, відомий як «A23a», має розмір близько 4000 км² і відколовся від шельфового льодовика Філхнера в 1986 році. Але він залишився прилиплим до морського дна і пролежав там у морі Ведделла більше трьох десятиліть. Про це розповідає Die Zeit.

Якщо айсберг сяде на міліну в Південній Джорджії, це може становити загрозу для мільйонів тюленів, пінгвінів та інших морських птахів, які розмножуються

на острові. Як повідомляє BBC, A23a міг позбавити тварин доступу до їжі. Однак він також може розбитися на кілька дрібних частин.

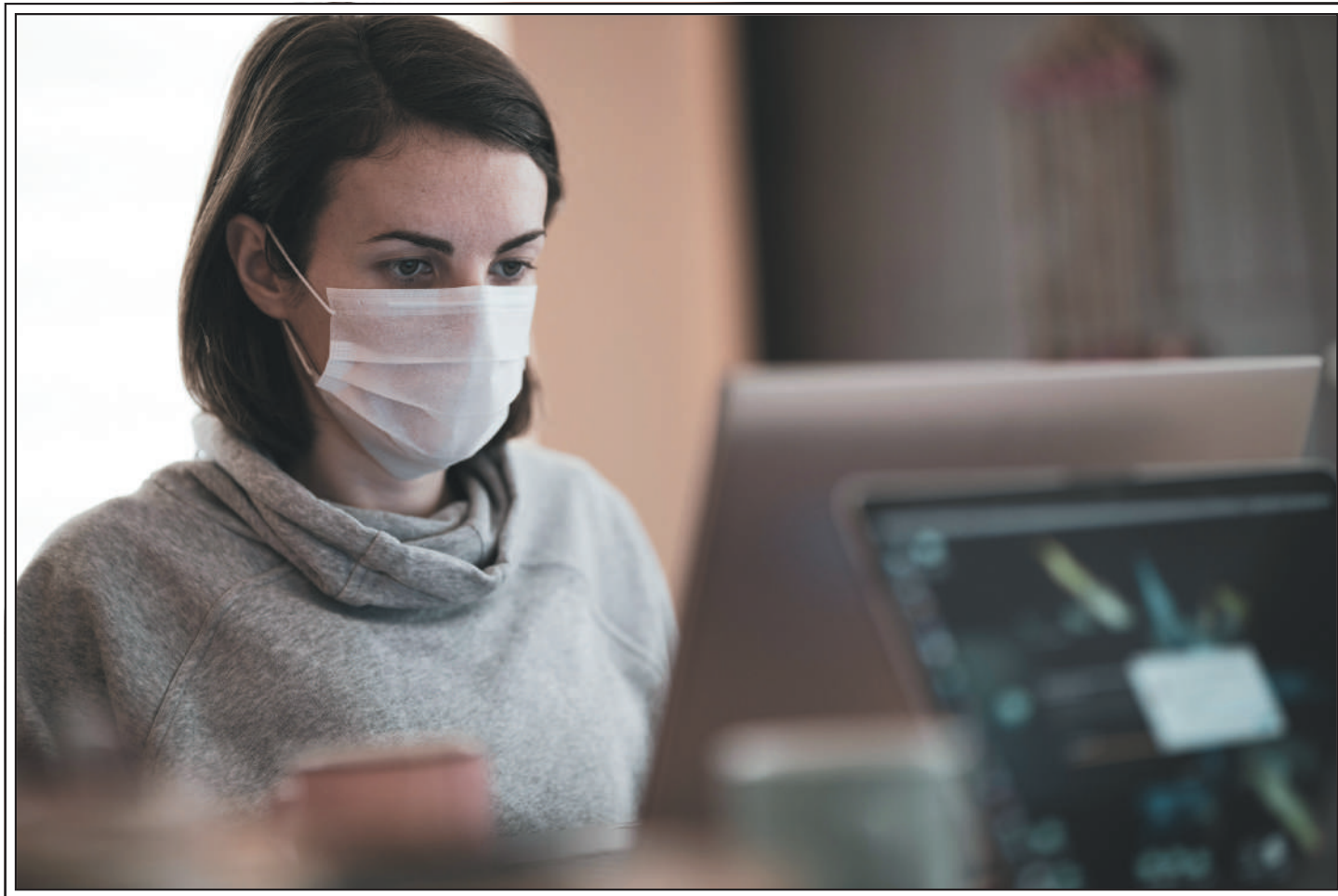
Ендрю Флемінг, експерт з Британської антарктичної служби, повідомив у п'ятницю, що айсберг дрейфував протягом року. Перші рухи були помічені ще в 2020 році. Тепер A23a набирає швидкість і мінає північну частину Антарктичного півострова.

Флемінг запитав колег, чи могла спровокувати розвиток зміна температури води на шельфі. Проте науковці погодилися, що «час просто настав». Айсберг зменшився настільки, що втратив зчеплення з землею та почав рухатися.

ЛЮДИ, ЯКІ ДОТРИМУВАЛИСЯ КАРАНТИНУ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19, МАЮТЬ НАЙГІРШЕ ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я — THE GUARDIAN

Дослідження показує, що травма пандемії довгостроково вплинула на психічне здоров'я людей через три роки

Науковці з Бангорського університету виявили, що ті, хто найретельніше дотримувався обмежень під час пандемії ковіду, найімовірніше страждали від стресу, тривоги та депресії. Про це розповідає The Guardian.

Таким чином було виявлено, що люди з «комунальними» характеристиками, які є більш турботливими, чуйними та обізнаними про потреби інших, найсуворіше дотримуються протоколів карантину, рекомендованих Борисом Джонсоном і старшими медиками та науковцями.

Проте люди з «агентними» характеристиками, які є більш незалежними, більш конкурентоспроможними та хочуть контролювати своє життя, найменш схильні до такої поведінки.

«Що більше людей дотримувались порад щодо здоров'я під час карантину, то гіршим було їхнє самопочуття після карантину», — підсумували доктор Марлі Віллегерс, науковець Інституту психології еліти Бангорського університету, та його колеги.

Вони виявили, що страх підхопити COVID-19 виявився як плюсом, так і мінусом.

«Хоча посилення занепокоєння людей щодо інфекції може ефективно сприяти дотриманню правил, це також має негативні наслідки для добробуту й одужання людей», — сказали вони.

Ці висновки ґрунтуються на дослідженні того, наскільки дотримувалися правил 1729 людей в Уельсі під час першого

загальнобританського карантину в березні-вересні 2020 року, а також показники стресу, тривоги та депресії, виявлені серед них протягом лютого-травня цього року.

«Комунальні» типи продемонстрували найвищий рівень триваючого порушення свого психічного благополуччя. Однак «агенти» змогли краще «відійти» від режиму блокування.

Віллегерс сказав, що деяким людям було важко перейти від регулярних спостережень щодо дотримання порад у сфері охорони здоров'я під час пандемії до відсутності порад після завершення карантину.

«Протягом усієї пандемії кампанії обміну повідомленнями були розроблені, щоб гарантувати продовження дотримання правил. Але не було кампаній обміну повідомленнями, коли ми вийшли з пандемії, щоб допомогти всім безпечно повернутися до нормального життя. Без цього певні типи особистості зберегли поведінку, що запобігає зараженню, і тривогу, що підриває їхнє психічне благополуччя», — додав він.

Постійно погане психічне здоров'я людей, які дотримувалися правил, викликає «глибоке занепокоєння», заявив аналітичний центр Center for Mental Health.

«Виявлення того, що люди, які дотримувалися пандемічних обмежень, мають більше шансів на погіршення психічного здоров'я через три роки, викликає глибоку тривогу. Страх, втрати та травми, спричинені пандемією, мають

тривалий вплив на психічне здоров'я багатьох людей. Для деякого це може бути посилене втратою соціальної солідарності через те, що інші не дотримуються тих самих обмежень», — сказав Енді Белл, виконавчий директор установи.

Експерти кажуть, що широко поширена шкода, яку коронавірус завдав психічному здоров'ю в Британії, є основною причиною різкого зростання попиту на психологічні та психіатричні послуги NHS за останні роки.

«Перші дні пандемії характеризувалися значними порушеннями, невизначеністю та відсутністю контролю, факторами, які можуть підживлювати тривогу та поганий настрій. Важливо визнати, що ті, хто зробив найбільші кроки, щоб захистити себе та інших, відчули тривалий вплив на своє психічне здоров'я. Хоча багато хто хоче відійти від пандемії та життя в режимі карантину, її спадщина живе з багатьма людьми донині, оскільки нелегко позбутися хвилювань чи занепокоєнь щодо наших близьких або ризиків для нашого власного здоров'я», — заявив Марк Вінстенлі, виконавчий директор благодійної організації Rethink Mental Illness.

Майбутні державні рекламні кампанії щодо охорони здоров'я, спрямовані на зміну поведінки людей, повинні враховувати різні типи особистості населення, додав Віллегерс.

«Кампанії мають висвітлювати особисті втрати та вигоди, а не лише відповідальність людей перед іншими», — сказав він.

У ПЕРУАНСЬКИХ АНДАХ НАПОЛОВИНУ РОЗТАНУВ ЛЬОДОВИК

У Перу льодовиковий лід в Андах зменшився більш ніж наполовину за останні кілька десятиліть. Про це повідомляє Міністерство навколишнього середовища Перу згідно з останніми вимірюваннями. За даними Національного науково-дослідного інституту льодовиків та екосистем, з 1962 року площа льодовиків зменшилася на 1348 км2, розповідає Die Zeit.

За даними інституту, льодовик Пасторурі втратив понад 50 % своєї льодової поверхні і є однією з найбільш постраждалих гір. Цей процес «веде до утворення нових озер». У

Перу близько 70 % льодовиків розташовані в тропічних регіонах світу.

«Тропічні льодовики мають велике значення та інтерес, тому що вони є чудовими чутливими індикаторами зміни клімату», — заявили в інституті.

Дослідження відступу льоду проводилося в 20 гірських масивах з льодовиками, розташованих в 14 з 25 департаментів Перу. Пасторурі заввишки 5250 м у північному регіоні Анкаш є однією з головних визначних пам'яток перуанського гірського туризму.

ЄВРОПЕЙСЬКІ ФЕРМЕРИ НЕЗАДОВОЛЕНІ ЕКСПОРТОМ ЦУКРУ З УКРАЇНИ

Незадоволення європейських фермерів через імпорт української сільгосппродукції поширилося на ринок цукру, пише Бізнес Цензор. Французькі виробники цукрових буряків вимагають, щоб цукор з України реекспортувався за межі Європи.

Імпорт українського цукру до ЄС може досягти 700 000-800 000 тонн у сезоні 2023-2024 років, заявила французька група виробників цукрових буряків CGB. Згідно з даними Європейської Комісії, це приблизно вдвічі перевищує імпорт попереднього сезону та значно перевищує середній показник у 21,5 тис. тонн за попередні п'ять

років.

Раніше Україна заявляла, що цього сезону обмежить експорт цукру до 650 тис. тонн на всі напрямки.

«Нам потрібна чітка відповідь від Європейської Комісії щодо майбутнього управління цим надходженням цукру», — наголосили в CGB.

Вимоги виробників цукру виникли після подібної напруженості через різке зростання експорту зерна з України, яке спонукало кілька східноєвропейських країн заборонити закупівлі на тій підставі, що поставки знижували місцеві ціни.

ЄВРОКОМІСІЯ ВИДІЛИТЬ 50 МІЛЬЙОНІВ ЄВРО НА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПОРТІВ

Про це повідомила президентка ЄК Урсула фон дер Ляен.

«Україна продовжує годувати світ. У цих зусиллях ви можете розраховувати на ЄС. Ми продовжуємо вдосконалювати наші «шляхи солідарності» та надамо €50 мільйонів на ремонт вашої портової інфраструктури. Разом ми веземо українське зерно у світ», — написала вона у Твіттер.

У листі до президента Володимира Зеленського фон дер Ляен зазначила, що покращені портові потужності пришвидшать експорт харчів та інших товарів, які Україна постачає на світові ринки.

«З часом наші інвестиції дозволять портам України повернутися до попередніх обсягів експорту. На додачу до «шляхів солідарності» на суші, морські маршрути зроблять український харчовий експорт більш конкурентоздатним і передбачуваним, що піде на користь споживачам в усьому світі, в тому числі через сприяння харчовій безпеці у найбільш вразливих регіонах», — йдеться в листі.

Президентка Єврокомісії додає, що в жовтні Україна експортувала сухопутними «лініями солідарності» 3,6 мільйона тонн товарів кораблями та ще 1 мільйон тонн залізницею та вантажівками.

ПІД КОНТРОЛЬ ДЕРЖАВИ ПЕРЕЙШЛИ «РІВНЕГАЗ», «ЧЕРНІВЦІГАЗ» ТА «ЗАПОРІЖГАЗ»

Газорозподільні підприємства АТ «Рівнегаз», АТ «Запоріжгаз» та АТ «Чернівецьгаз» перейшли під контроль держави і будуть працювати у складі НАК «Нафтогаз України».

Отже, кількість облгазів, які перейшли в управління держави, зросла до 22-х. Повернення газорозподільної інфраструктури під контроль держави є частиною реалізації реформи з деолігархізації України, розпочатої Президентом Володимиром Зеленським.

Старт відповідному процесу було дано у листопаді 2022 року, коли Уряд за пропозицією Міністра енергетики Германа Галушенка ухвалив рішення про переукладення договорів експлуатації газорозподільних мереж

державної форми власності, яке запустило процес повернення державного майна під контроль держави.

Мета такого рішення - забезпечення національної та енергетичної безпеки.

«Завдання держави - забезпечити громадянам безперебійне газопостачання. До того ж процес повернення мереж в управління держави дає старт розв'язанню проблем, що виникли після приватизації облгазів, яка відбулася понад 10 років тому», - зазначив Герман Галушенко.

Варто додати, що сукупно три підприємства, які перейшли під контроль держави, будуть обслуговувати майже мільйон клієнтів.

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ: ПРИРОДНЕ БАГАТСТВО ЧИ ПРЕДМЕТ НАЖИВИ?

Велика цінність землі як одного з основних ресурсів для людини породжує багато зловживань у процесі розподілу цього ресурсу

У сучасному світі, де зростає увага до екологічних проблем та природних ресурсів, земельні питання стають особливо актуальними. Один із таких важливих аспектів стосується прибережних зон та водних об'єктів, які відіграють важливу роль у збереженні природного середовища.

Земельні конфлікти, особливо ті, що мають екологічний вимір, підривають довіру до влади та загрожують природним ресурсам. Підозри щодо можливих схем перекручення фактів та неправомірного відібрання земельних ділянок поблизу річки Стугна у (не)законних власників стають проблемою, яку треба ретельно розслідувати. Однак варто розібратись у ситуації, зберігаючи при цьому екологічний баланс та забезпечуючи дотримання законів, які стосуються земельних відносин та охорони природи.

Як наголошує стаття 14 Конституції України, земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Велика цінність землі як одного з основних ресурсів для людини породжує багато зловживань у процесі розподілу цього ресурсу.

Так, до цього часу зберігається суспільний резонанс навколо земельних ділянок, що знаходяться в адміністративних межах Української міської ради Обухівського району Київської області, та які були відведені у власність громадянам, площею по 0,12 га, на підставі розпорядження Обухівської районної державної адміністрації від 07.04.2008 року № 506 «Про затвердження проекту із землеустрою щодо відведення земельних ділянок у власність 56-ом громадянам для ведення індивідуального садівництва в адміністративних межах Української міської ради Обухівського району Київської області».

Після спливу понад 10 років після відведення ділянок згідно з розпорядженням № 506, наприкінці 2018 року органи прокуратури почали подавати позовні заяви до поточних власників ділянок з вимогою витребувати ці ділянки у державну власність - у Єдиному державному реєстрі судових рішень наявні численні судові справи за такими позовами. З аналізу рішень судів удалося встановити, що витребувані земельні ділянки знаходяться в Обухівському районі Київської області у кадастровому масиві з кадастровими номерами від 3223151000:06:014:0001 до 3223151000:06:014:0056. Серед інших, наявні судові рішення про витребування з приватної власності земельних ділянок з кадастровими номерами, зокрема, 3223151000:06:014:0064, 3 2 2 3 1 5 1 0 0 0 : 0 6 : 0 1 4 : 0 0 0 8 , 3 2 2 3 1 5 1 0 0 0 : 0 6 : 0 1 4 : 0 0 0 7 , 3 2 2 3 1 5 1 0 0 0 : 0 6 : 0 1 4 : 0 0 2 6 , 3223151000:06:014:0029.

Звертаючись до суду із однотипними позовами, працівники прокуратури зазначали, що відповідні земельні ділянки накладаються на землі водного фонду, посилаючись на інформацію, надану у листі Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського від 07.11.2018 за N 17-08/2223, згідно з якою встановлено, що водний об'єкт, що розташований поряд із витребуваними земельними ділянками - це природний водний об'єкт-затока річки Дніпро, яка утворилась після заповнення Канівського водосховища, як затоплення низинних ділянок заплави Дніпра і гирлової частини річки Стугна.

При постановленні судових рішень за вказаними позовами, суди в більшості погоджувалися із аргументами органів прокуратури та задовольняли вимогу

про витребування земельних ділянок із приватної власності, прийшовши до висновку про допущені порушення при прийнятті розпорядження Обухівської районної державної адміністрації від 07.04.2008 року № 506 вимог ст. ст. 20, 59, 60, 84, 118, 149 Земельного кодексу України, ст. ст. 88, 89 Водного кодексу України.

В одному із судових рішень зазначено, що земельна ділянка з кадастровим номером 3223151000:06:014:0008 накладається на землі водного фонду, а саме на 100-метрову прибережну захисну смугу затоки Канівського водосховища на річці Дніпро.

У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і заліснення), а також садівництва та городництва.

Попри постановлення вказаних вище судових рішень, окремі із витребуваних земельних ділянок, які були вилучені у власників-фізичних осіб, оскільки не можуть перебувати у приватній власності, бо є землями водного фонду, станом на даний час вільно продаються у мережі інтернет, із присвоєними новими кадастровими номерами, із зазначенням цільового призначення «для житлової забудови» та із зазначенням великої переваги таких ділянок – що вони «з виходом на воду р. Стугна».

У зв'язку з цим постало закономірне питання про те, чи дійсно земельні ділянки, що були виділені у приватну власність відповідно до розпорядження Обухівської районної державної адміністрації № 506, накладаються на землі водного фонду, та чи відповідає дійсності інформація, що була надана Центральною геофізичною обсерваторією імені Бориса Срезневського.

Тому Редакція звернулася до

Інституту водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук України як спеціалізованої установи та отримала науково-експертний висновок з питань розташування земельних ділянок у кадастровому масиві з кадастровими номерами від 3223151000:06:014:0001 до 3223151000:06:014:0056 по відношенню до затоки Канівського водосховища на річці Дніпро станом на дату їх відведення у 2008 році та станом на вересень 2023 року, а також про те, чи перебували вказані земельні ділянки станом на дату їх відведення у 2008 році та станом на вересень 2023 року у межах визначеної положеннями Водного кодексу України 100-метрової прибережної захисної смуги затоки Канівського водосховища на річці Дніпро.

У вказаному висновку Інститут за результатами проведених досліджень встановив, що земельні ділянки в кадастровому масиві з кадастровими номерами від 3223151000:06:013:0001 до 3223151000:06:013:0056 (частина зазначених земельних ділянок змінили кадастрові номери за період досліджень 2005-2019 роки) станом на дату формування цих ділянок (передачі їх у приватну власність 2008 рік) та станом на вересень 2023 року, знаходяться поза межами Канівського водосховища

чи його затоки на відстані понад 4,7 км до межі Канівського водосховища. Експертно доведена відсутність впливу Канівського водосховища на ділянку малої річки Стугна в районі розташування вказаних земельних ділянок. Відповідно при виділенні цих земельних ділянок має враховуватися прибережно-захисна смуга р.Стугна шириною у 25 м, а не Канівського водосховища.

Окрім того, у висновку Інституту згадується про лист Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського від 09.01.2020 р. № 02-08/54, наданий адвокату Савельєвій Олені Володимирівні, наступного змісту: «Наявні у ЦГО топографічні карти не відображають сучасної гідрографічної ситуації, тому надати більш точні дані про довжину р. Стугна, площу водозбору та точні координати розташування її гирла ЦГО не має можливості. За уточненими даними про гідрографічні характеристики, координати розташування гирла р. Стугна, які змінилися після заповнення Канівського водосховища та перепланування русла, вам варто звернутись до фахівців Інституту водних проблем і меліорації НААН України».

Враховуючи наведений висновок Інституту водних проблем і меліорації, до спеціалістів якого відсилає сама ж

Центральна геофізична обсерваторія імені Бориса Срезневського, виникають обґрунтовані сумніви у тому, чи дійсно вказані земельні ділянки належать до земель водного фонду, а саме 100-метрової прибережної захисної смуги Канівського водосховища на річці Дніпро, як це стверджують представники прокуратури, чи мало місце застосування певної схеми задля перекручення фактів та відібрання правомірно отриманих земельних ділянок у законних власників задля подальшого перепродажу та отримання «наживи», що вже свідчить про ознаки корупції.

Збереження природи та екологічна стабільність – це завдання, що лежить на плечах всього суспільства У ситуації, коли існують сумніви щодо статусу земельних ділянок прибережної зони Канівського водосховища, важливо встановити правду та діяти на користь природи та справедливості. Це потребує спільних зусиль, об'єктивного обговорення і ретельного дослідження. Ми сподіваємося, що ця ситуація розкриється і призведе до вирішення, яке б сприяло збереженню навколишнього середовища та підвищенню довіри до влади. Екологія повинна залишатися нашим пріоритетом, і лише разом ми зможемо забезпечити її майбутнє.

В УКРАЇНІ ЗБУДУЮТЬ КОМПЛЕКС ТЕПЛИЦЬ, ЯКИЙ ПРАЦЮВАТИМЕ ВІД ГЕОТЕРМАЛЬНОГО ТЕПЛА НАДР ЗЕМЛІ

В Україні такий проект реалізують вперше

На Мостищині збудують тепличний комплекс, який працюватиме з використанням геотермальної енергії Землі. Тут вирощуватимуть помідори, огірки, салат та перець.

Про це у Фейсбук повідомив начальник Львівської ОВА Максим Козицький, передає Укрінформ.

«На Львівщині створять комплекс теплиць, який працюватиме із застосуванням геотермального тепла надр Землі. В Україні такий проект

реалізують вперше. По всьому світу їх лише декілька. У тепличному комплексі вирощуватимуть томати, огірки, перець тасалат. Оскільки основні постачальники з Херсонської та Запорізької областей перебувають в тимчасовій окупації і є дефіцит тепличних овочів в Україні, це дуже актуальний проект», - написав Козицький.

За його словами, інвестором даного проекту стане ТзОВ «Тріосан Холдінг Україна», з яким у вівторок, 28 листопада,

підписали меморандум. Сума інвестицій в будівництво тепличного комплексу — 68 млн євро.

За словами в.о. голови Львівської обласної ради Юрія Холода, в с. Годині Мостиської громади на 29,7 га інвестор планує збудувати тепличний комплекс та геотермальну свердловину. Для місцевого населення це означає створення додатково щонайменше 180 нових робочих місць із конкурентною зарплатнею. Будівництво мають намір розпочати в 2025 році.

В УКРАЇНІ НАМОЛОЧЕНО 75,7 МЛН ТОНН НОВОГО ВРОЖАЮ

Одещина, Миколаївщина та Запоріжжя вже повністю закінчили жнива

В Україні завершується збір врожаю. Про це інформують у Комітеті з питань аграрної та земельної політики.

Так, за даними Мінагрополітики Одещина, Миколаївщина та Запоріжжя вже повністю закінчили жнива. Станом на третій тиждень листопада аграрії намолотили 75,7 млн тонн зернових та олійних культур.

Збір зернових та зернобобових культур проведено на площі 10 237 тис. га, намолочено 55 млн 53 тис. тонн при врожайності 53,8 ц/га, в тому числі:

- пшениці обмолочено 4 694,5 тис. га, намолочено 22 478 тис. тонн, (врожайність – 47,9 ц/га);

- кукурудзи обмолочено 3 млн 325

тис. га, намолочено 24 млн 878 тис. тонн, (врожайність – 74,8 ц/га);

- ячменю обмолочено 1 504,5 тис. га, намолочено 5 909 тис. тонн, (врожайність – 39,3 ц/га);

- гороху обмолочено 154,4 тис. га, намолочено 399,5 тис. тонн, (врожайність – 25,9 ц/га);

- гречки обмолочено 139,7 тис. га, намолочено 207,4 тис. тонн, (врожайність – 14,8 ц/га);

- проса обмолочено 79,5 тис. га, намолочено 180 тис. тонн, (врожайність – 22,6 ц/га);

- інших зернових та зернобобових культур обмолочено 339,9 тис. га, намолочено 1 002 тис. тонн.

- Збір олійних культур проведено на площі 8 205,8 тис. га, намолочено 20 млн 703 тис. тонн, а саме:

- соняшника обмолочено на площі 5 009,4 тис. га, намолочено 11 млн 929 тис. тонн насіння при врожайності 23,8 ц/га;

- сої обмолочено на площі 1 800,4 тис. га, намолочено 4 769 тис. тонн при врожайності 26,5 ц/га;

- збір ріпаку завершено, його обмолочено на площі 1 396 тис. га, намолочено 4 млн 5 тис. тонн насіння при врожайності 28,7 ц/га.

Майже завершився збір цукрових буряків, їх викопано на площі 236,3 тис. га, накопано 11 млн 83 тис. тонн солодких коренів при врожайності 469,1 ц/га.

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПРОРИВ: В ХАДЖИБЕЙСЬКОМУ ЛИМАНІ РОЗПОЧАТО ВІДТВОРЕННЯ ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

За ініціативи Державної екологічної інспекції розпочалися роботи з відтворення водних біоресурсів в Хаджибейському лимані

За ініціативи Державної екологічної інспекції Південно-Західного округу розпочалися роботи з відтворення водних біоресурсів в Хаджибейському лимані. Це значуща ініціатива, спрямована на покращення екологічної ситуації та відновлення природної рівноваги в даному регіоні. Про це повідомляє Державна екологічна інспекція Південно-Західного округу.

Комісія, до складу якої увійшли представники Державної екологічної інспекції, Одеського рибохоронного патруля та ГУ Держпродспоживслужби

в Одеській області, взяла на себе відповідальність за контроль та координацію всіх етапів відтворення біоресурсів. У рамках виконання проекту спеціалісти випустили в лиман молодь товстолоба та сазана.

Процес відтворення водних біоресурсів здійснюється в тісній співпраці з представниками органів місцевого самоврядування та РА “Хаджибейський лиман”.

Усі заходи виконуються відповідно до сучасних екологічних стандартів та з урахуванням інтересів спільнот, що мешкають в даному регіоні.

НА ЧЕРКАЩИНІ КОРОВА ЩОДНЯ ДАЄ РЕКОРДНУ КІЛЬКІСТЬ ЛІТРІВ МОЛОКА

Щоб були гарні надой – потрібно щоб худоба не стресувала

На Черкащині фермери вихваляються своєю коровою-рекордсменкою. Корова Кіса дає за добу в середньому 42 літри молока, але буває і більше. Про це повідомляє Agronews

“Зранку 20, в обідню дойку літрів 15 і увечері 12, дуже хороша корова. Вона знає кожну доярку, ми знаємо всі її викрутаси, знаємо, що до чого, як ставитися до неї”, – розповіла операторка машинного доїння Світлана Коваленко.

Усі корови на фермі дають гарні надой

– кажуть працівники. Дійних тут майже 700 голів. Загалом на фермі худоби удвічі більше – вирощують українську породу “молочна червоно-ряба”.

“У нас безприв’язне утримання, у них є вільний доступ до води, до їжі, де захотіла – там лягла, відпочиває, звісно що комфортно почувається і від цього більший надій дає”, – каже зоотехнік Тарас Кириченко.

Для здоров’я рогатих та гарної лактації зоотехніки розробили для них корисний

раціон. Їжа в доступі цілодобово. Також, щоб були гарні надой – потрібно щоб худоба не стресувала, а нині це важко – каже керівник ферми. Задля спокою корів тут роблять усе можливе – за будь-яких умов дотримуються графіка доїння та догляду.

Корова-рекордсменка ще не раз здивує, переконані фермери. Корова отелилася втретє, тож є імовірність, що наступного разу надой будуть ще більші. А завдяки гарному догляду, переконані працівники, й інші рогаті стануть рекордсменками.

ДЛЯ ПОВНОЦІННОЇ РОБОТИ ВОДОКАНАЛІВ ТАРИФ НА ВОДУ ТРЕБА ПІДВИЩИТИ НА 50%

Загалом вартість складових зросла у 1,5-3 рази

Для того, щоб водоканали в Україні могли працювати повноцінно, тарифи на централізоване водопостачання і водовідведення мають бути підвищені у 2024 році на 50%, пише Укрінформ.

Про це заявив президент Асоціації “Укрводоканалекологія” Дмитро Новицький.

«Оскільки тарифи на цей рік не були встановлені, то на 2024 рік їх треба підвищити приблизно на 50%», - додав Новицький.

Він нагадав, що востаннє тарифи для водоканалів переглядалися у 2021 році на 2022 рік. Влітку 2023 року їх планували підвищити

на третину, але рішення скасували.

«Загалом вартість складових зросла у 1,5-3 рази. Крім того, у 2021 році, коли встановлювали тариф, не врахували зарплатну плату. Зараз вона середня по галузі – приблизно 10 тис. грн. Через це у нас відбувається відтік кадрів, а ще тисячі наших працівників зараз у ЗСУ», - зазначив Новицький.

Середнє зростання тарифу, яке мало б відбутися влітку 2023 року було на рівні близько 30%. У грошовому еквіваленті це становило б на 60 грн більше, ніж зараз, на сім’ю з трьох людей.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ПРО ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЦІ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

МАЛЕ ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КОМУНГОСП», код ЄДРПОУ 22507389

(повне найменування юридичної особи, код згідно ЄДРПОУ, або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи – підприємця, ідентифікаційний код або у разі відсутності ідентифікаційного коду зазначаються паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий фізичної особи – підприємця)

ІНФОРМУЄ ПРО НАМІР ПРОВАДИТИ ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ОЦІНКУ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

1. Інформація про суб'єкта господарювання Місцезнаходження юридичної особи:67584, Одеська область, Одеський район, селище Ліски, вул. Кипарисова, буд. 1

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи*

Планована діяльність, її характеристика. Планована діяльність щодо: «Нове будівництво. Розміщення автомобільного кемпінгу з об'єктами сервісу та автозаправної станції (АЗС) за адресою: Одеська область, Одеський район, Фонтанська територіальна громада, за межами населеного пункту, кадастровий номер земельної ділянки: 5122780200:01:001:1536».

Технічна альтернатива 1. Проектом передбачено нове будівництво автомобільного кемпінгу з об'єктами сервісу та АЗС. Для заправки споживачів паливом на території АЗС будуть встановлені: автомийки для грузових автомобілів, 3 ремонтних боксів для грузових автомобілів, операторська з групою санвузлів та душових, для обслуговування клієнтів АЗС, улаштування паливно-роздаточних колонок, ємностей для зберігання палива (відкритого типу) та навісу для них, інженерні мережі та споруди для забезпечення роботи автомобільного кемпінгу з об'єктами сервісу та АЗС, улаштування доріг з твердим покриттям, улаштування стоянки для грузових автомобілів, улаштування елементів благоустрою та озелення території. Для зберігання палива прийнятні 4 надземні горизонтально секційних двостінні металеві резервуари модульного типу місткість по 25 м3. Загальна ємність резервуарів становить 100 м3.

Технічна альтернатива 2. Влаштування автомобільно заправної станції з 4 надземних горизонтально секційних двостінних металевих резервуарів модульного типу місткістю по 25 м3 та влаштування автомобільного газозаправного пункту (АГЗП) для заправки скрапленням вуглеводним газом автомобілів, що облаштовані газобалонним обладнанням, з надземним розміщенням модулю газового резервуару 9,9 м3

*Суб'єкт господарювання має право розглядати більше технічних та територіальних альтернатив.

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи.

Місце провадження планованої діяльності: Територіальна альтернатива 1. Будівництво об'єкту планується на земельній ділянці загальною площею 1,21 га, з кадастровим номером: 5122780200:01:001:1536. Цільове призначення земельної ділянки – 12.08 Для розміщення та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій. Користування земельною ділянкою здійснюється на підставі права постійного користування земельною ділянкою МПП «КОМУНГОСП». Земельна ділянка межує з північної сторони з сільськогосподарським полем, зі східної сторони з існуючою АЗС та стоянкою грузових автомобілів, з західної сторони з існуючою дорогою, яка виходить на трасу Одеса-Миколаїв, з південної сторони з нежитловою будівлею та існуючим проїздом.

Місце провадження планованої діяльності: Територіальна альтернатива 2. Не розглядається. Обрана ділянка під будівництво об'єкту є оптимально, підходить для облаштування АЗС, відповідає діючим містобудівним обмеженням та цільовому призначенню земельної ділянки.

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності

Позитивний соціально-економічний вплив планованої діяльності обумовлений наданням послуг по заправці автомобілів якісним паливом, створенням робочих місць для населення, яке проживає в межах даного адміністративного району, сплатою податків в місцеві бюджети. Вжиті природоохоронні заходи забезпечують мінімальний залишковий рівень впливу господарської діяльності на умови життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я.

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг

виробництва тощо):

Робочим проектом передбачено: – будівництво автомийки для грузових автомобілів; – будівництво 3 ремонтних боксів для грузових автомобілів; – будівництво операторської з групою санвузлів та душових, для обслуговування клієнтів АЗС; – улаштування паливно-роздаточних колонок, ємностей для зберігання палива (відкритого типу) та навісу для них - 4-х надземних горизонтальних секційних двостінних металевих резервуарах, модульного типу місткістю по 25 м³ (2 резервуари з дизпаливом, 2 резервуари з бензином А-95, А-92) та пожежний аварійний резервуар з ємністю 225 м3; – будівництво інженерних мереж та споруд для забезпечення роботи автомобільного кемпінгу з об'єктами сервісу та АЗС; – улаштування доріг з твердим покриттям; – улаштування стоянки для грузових автомобілів – 32 шт, на площі 9258,59 м2; – улаштування елементів благоустрою та озелення території (газон партерний) на площі 2004,86 м2. Режим роботи – цілодобовий. Очікувана пропускна спроможність – до 300 авт./добу.

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1: – використання техніки та обладнання, сертифікованого на території України; – дотримання гранично допустимих концентрацій (ГДК) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених пунктів; – обмеження шумового впливу, що не повинен перевищувати нормативно допустимі рівні; – дотримання правил Водного кодексу України; – обмеження впливу на ґрунти - законодавчі вимоги із захисту земель від ерозії, підтоплення, ущільнення, забруднення відходами, іншими забруднювачами; – мінімізація утворення відходів, облік та передача спеціалізованим організаціям згідно чинного законодавства України; – дотримання меж землевідведення; – дотримання правил пожежної безпеки.

щодо технічної альтернативи 2 Аналогічні обмеженням технічної альтернатива 1. щодо територіальної альтернативи 1 – дотримання містобудівних умов та обмежень; – дотримання протипожежних розрив між будівлями і спорудами; – дотримання нормативного розміру санітарно-захисної зони. Щодо територіальної альтернативи 2 не розглядається.

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1 Інженерна підготовка території включає планування майданчиків та влаштування під'їзних доріг і шляхів до об'єкту будівництва. Проектні рішення в період будівництва та експлуатації будуть забезпечувати раціональне використання ґрунту та водних ресурсів, а також будуть передбачені захисні та компенсаційні заходи. щодо технічної альтернативи 2 Аналогічні технічній альтернативі 1. щодо територіальної альтернативи 1 Аналогічні технічній альтернативі 1. щодо територіальної альтернативи 2 не розглядається.

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:

Коротка характеристика впливів при будівництві та експлуатації об'єкту: щодо технічної альтернативи 1 При проведенні будівельних робіт: – на атмосферне повітря – викиди забруднюючих речовин при проведенні підготовчих та будівельних робіт, при роботі будівельної техніки

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, не зазначається суб'єктом господарювання)

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля ланованої діяльності (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання)

та транспорту;

- на водне середовище – негативний вплив опосередкований за рахунок збільшення показників водоспоживання;
- рослинний та тваринний світ – негативний вплив відсутній;
- на ґрунти та геологічне середовище – вплив буде обумовлений проведенням підготовчих та будівельних робіт, проектними рішеннями передбачені компенсаційні заходи, невідворотний вплив відсутній;
- клімат і мікроклімат - негативна дія не очікується;
- шумовий вплив - при роботі будівельної техніки та транспорту;
- соціальне середовище – негативна дія не очікується;
- техногенне середовище – негативний вплив можливий лише у випадку аварійної ситуації;
- в процесі проведення будівельних робіт утворюватимуться будівельні та побутові відходи.

При експлуатації:

- на атмосферне повітря – викиди забруднюючих речовин при роботі обладнання: зливу-наливу палива у резервуари, роздачі палива паливороздавальною колонкою;
- на водне середовище – непряма дія за рахунок збільшення показників водоспоживання в рамках затверджених обсягів на водокористування, утворення додаткової кількості стічних вод;
- утворення виробничих та побутових відходів, всі відходи планується передавати спеціалізованим підприємствам відповідно до договорів з метою подальшого поводження; тимчасове накопичення відходів планується здійснювати відповідно до вимог чинного законодавства;
- шумовий вплив під час експлуатації транспортних засобів, механізмів та устаткування;
- рослинний та тваринний світ – негативний вплив допустимий;
- клімат і мікроклімат - негативна дія не очікується;
- соціальне середовище - збільшення виробництва, створення оптимальних умов для освоєння існуючих та створення перспективних обсягів виробництва, створення додаткових робочих місць, поживавлення економічної ситуації у регіоні;
- техногенне середовище – позитивна дія за рахунок раціональної організації техногенного середовища; плановане будівництво сприяє вдосконаленню і впорядкуванню використання території підприємства;
- на ґрунти – негативна дія відсутня.

щодо технічної альтернативи 2
Аналогічні технічній альтернативи 1.
щодо територіальної альтернативи 1
Нормативна санітарно-захисна зона для даного об'єкту витримується. Викиди від технологічних процесів на об'єкті планованої діяльності, що розглядається, рівні шуму, вібрації, ультразвуку, електромагнітних та іонізуючих випромінювань на межі СЗЗ не перевищуватимуть встановлені гігієнічні нормативи. Планована діяльність буде здійснюватися в межах існуючої відведеної земельної ділянки. Додатковий землевідвід не передбачається.

щодо територіальної альтернативи 2
Не розглядається.

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)
Планована діяльність з будівництва автомобільного кемпінгу з об'єктами сервісу та автозаправної станції відноситься до другої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля згідно із ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (стаття 3, частина 3, пункт 4, підпункт 2).

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зацеплених держав))
Підстави для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля відсутні.

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля
У відповідності із ст. 6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості
Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати значний вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”. Оцінка впливу на довкілля - це процедура, що передбачає:

- підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля;
- проведення громадського обговорення планованої діяльності;
- аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля,

будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації;

- надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом п'ятим цього пункту;
- врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності, зазначеного у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження.

Забороняється розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності.

Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливості громадськості для участі у такій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

На стадії громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість надавати будь-які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля
Протягом 20 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськості має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Надаючи такі зауваження і пропозиції, вкажіть реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень і пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Детальна інформація про це включається до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності
Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде Висновок з оцінки впливу на довкілля, Дозвіл на виконання будівельних робіт згідно ст. 37 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)

що видається Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації, Державною інспекцією архітектури та містобудування України.

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надсилати до
Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації: 65107, м. Одеса, вул. Канатна, 83. Електронна адреса: ecolog@od.gov.ua, телефон: (048)728-35-05.
Контактна особа: начальник відділу оцінки впливу на довкілля, земельних ресурсів, біоресурсів та заповідної справи Департаменту екології та природних ресурсів Одеської ОДА - Шевченко Наталія Ігорівна

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРГАЗВИДОБУВАННЯ»

ІНФОРМУЄ

про те, що Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Отримання спеціального дозволу з метою видобування нафти і газу (промислова розробка родовищ) Шосейної ділянки Західно-Соснівського родовища АТ «Укргазвидобування». №21/01-202383111031/1 від 28.11.2023 р. та Звіт про громадське обговорення №21/01-202383111031/2 від 28.11.2023 р.

ОГОЛОШЕННЯ

ПРО ПОЧАТОК ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ ЗВІТУ

З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

Спеціальне використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування на території лісового фонду філії «Калуське лісове господарство» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України».

Проведення поступових рубок головного користування на площі понад 1 га на лісових ділянках, де згідно чинного законодавства можна проводити поступові рубки головного користування та проведення суттєвих рубок головного користування на площі понад 1 га на інших ділянках.

Планована діяльність здійснюється на території лісового фонду філії «Калуське лісове господарство» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України», яке включає 10 лісництв – Болохівське, Довго-Войнилівське, Войнилівське, Брошнівське, Калуське, Підмихайлівське, Букачівське, Воронівське, Рогатинське, Пуківське. Лісові масиви розташовані в межах Калуського та Івано-Франківського районів Івано-Франківської області.

У результаті реорганізації Державного підприємства «Калуське лісове господарство» в 2022 році було створено філію «Калуське лісове господарство» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України».

Площа філії «Калуське лісове господарство» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» складає 35 940,0 га.

(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЛІСИ УКРАЇНИ»

Код ЄДРПОУ 44768034 Юридична адреса: Україна, 01601, м. Київ, вул. Руставелі Шота, 9А. Контактний номер телефону: (04335) 2-25-70; 0668520242

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові громадянина-підприємця, ідентифікаційний код, паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий) громадянина-підприємця, місцезнаходження юридичної особи або місце проживання громадянина-підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, 03035 м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Департамент екологічної оцінки та контролю, тел./факс. (044) 206-31-40, 206-31-50 e-mail: OVD@mepr.gov.ua, контактна особа: заступник директора департаменту – начальник відділу оцінки впливу на довкілля Департаменту екологічної оцінки, контролю та екологічних фінансів – Грицак Олена Анатоліївна

(найменування уповноваженого органу, адреса, телефон та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

Рішенням про провадження планованої діяльності будуть спеціальні дозволи на використання лісових ресурсів – лісорубні квитки, що видаються Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства

(вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати, нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань

Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів (не менше 25, але не більше 35 робочих днів) з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення.

Громадські слухання (перші) відбудуться: 27 грудня 2023 року, о 10 год. 00 хв. за веб-посиланням:

<https://mepr.webex.com/mepr-ru/j.php?MTID=m93cb66b750a0c445bd-e69cd58d52d002>

Номер наради (код доступу): 2361 057 0143; Пароль: Nv4PvHv72Zd

Приєднатися за допомогою відеосистеми: наберіть 23610570143@mepr.webex.com, а також можна набрати 62.109.219.4 і ввести номер наради

Приєднатися по телефону: +44-20-7660-8149 United Kingdom Toll, код доступу: 236 105 70143

(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

Громадські слухання (другі) відбудуться: -

(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, 03035 м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Департамент екологічної оцінки та контролю, тел./факс. (044) 206-31-40, 206-31-50 e-mail: OVD@mepr.gov.ua, контактна особа: заступник директора департаменту – начальник відділу оцінки впливу на довкілля Департаменту екологічної оцінки, контролю та екологічних фінансів – Грицак Олена Анатоліївна

(зазначити найменування органу, місцезнаходження, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, 03035 м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Департамент екологічної оцінки та контролю, тел./факс. (044) 206-31-40, 206-31-50 e-mail: OVD@mepr.gov.ua, контактна особа: заступник директора департаменту – начальник відділу оцінки впливу на довкілля Департаменту екологічної оцінки, контролю та екологічних фінансів – Грицак Олена Анатоліївна

(зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другому пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності; повідомлення про планувану діяльність.

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними

Ознайомлення зі змістом звіту ОВД можливе в робочі часи у приміщеннях:

1. Брошнів-Осадська громада: 77611, Івано-Франківська обл., Калуський р-н, смт Брошнів-Осада, вул. 22 січня, буд. 85. Контактна особа – Козаровська Лілія Іванівна, тел. +38067446389.

2. Букачівська територіальна громада: 77065, Івано-Франківська обл., Івано-Франківський р-н, смт Букачівці, вул.Чорновола, буд. 26. Контактна особа – Вітер-Любевич Олександра Іванівна, тел. (03472) 93523.

3. Верхнянська сільська об'єднана територіальна громада: 77324, Івано-Франківська обл., Калуський р-н, с. Верхня, вул. Шевченка, буд. 72. Контактна особа – Малиборський Михайло Богданович, тел. 03472-93523.

4. Войнилівська територіальна громада: 77316, Івано-Франківська обл., Калуський р-н, смт Войнилів, вул. Шевченка, буд. 114. Контактна особа – Масляк Мар'яна Романівна, тел. +380674356478.

5. Калуська міська рада: 77300, Івано-Франківська обл., Калуський р-н, м. Калущ, вул. Івана Франка, буд. 1. Контактна особа – Найда Андрій Михайлович, тел (03472) 7-96-36.

6. Новицька територіальна громада: 77360, Івано-Франківська обл., Калуський р-н, с. Новиця, вул. Шевченка, буд. 71. Контактна особа – Дадяк Богдан Іванович, тел. +380 95 769 99 68.

7. Рогатинська міська рада: 77001, Івано-Франківська обл., м. Рогатин, вул. Галицька, 65. Контактна особа – Насалик Сергій Степанович, тел. +380 (3435) 2-23-60.

8. Долинська міська громада: 77500, Івано-Франківська обл., Калуський р-н, м. Долина просп. Незалежності, буд. 5. Контактна особа – Дирів Іван Ярославич, тел. 03477-27030.

(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

ОГОЛОШЕННЯ

ПРО ПОЧАТОК ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ ЗВІТУ

З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Реєстру, не зазначається суб'єктом господарювання)

20225119555

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

1. Планована діяльність.
Будівництво виробничо-логістичного комплексу по вул. Новопромислова, 7/8-А в м. Вишгород Київської області.
Планованою діяльністю ТОВ «ТЕМП-2011» передбачається будівництво виробничо-логістичного комплексу з розміщенням виробництва водно-дисперсних матеріалів.
Водно-дисперсійні матеріали являють собою суспензію мінеральних наповнювачів, пігментів, функціональних добавок в водних дисперсіях синтетичних полімерів.
Здійснення планованої діяльності передбачається двома пусковими комплексами.
В рамках першого пускового комплексу передбачається встановлення трьох виробничих ліній для виробництва водно-дисперсійних матеріалів з можливістю отримання 7,0 тис тонн продукції на рік:
Лінія № 1 – виготовлення водно-дисперсійних фарб та засобів підготовки під фарбування.
Лінія № 2 - виготовлення водно-дисперсійних фарб.
Лінія № 3 – виготовлення водно-дисперсійних емалей, лаків, структурних матеріалів та шпаклівок.
В рамках другого пускового комплексу передбачається встановлення додаткових двох виробничих ліній для виробництва водно-дисперсійних матеріалів з можливістю доведення потужності виробництва до 11,3 тис. тонн продукції на рік:
Лінія № 4 – виготовлення водно-дисперсійних структурних матеріалів та шпаклівок;
Лінія № 5 – виготовлення водно-дисперсійних лаків та засобів підготовки під фарбування.
Виробництво складається із відділень, цехів та інженерних служб, які забезпечують послідовність у виконанні технологічного процесу до випуску товарної продукції та контролю продукції на всіх стадіях: склад сировини та матеріалів з відділенням підготовки тари та складом для етикеток; виробничий цех з кабінетами спеціалістів; склад готової продукції; адміністративно-побутовий блок; допоміжні цехи та служби.
(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання.
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТЕМП-2011»
Код згідно з ЄДРПОУ 37868619 Місцезнаходження юридичної особи: 07354, Київська обл., Вишгородський район, с. Нові Петрівці, вул. Ватутіна, 57а. Телефон: +38 (68) 070-80-08
(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові громадянина-підприємця, ідентифікаційний код, паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий) громадянина-підприємця, місцезнаходження юридичної особи або місце проживання громадянина-підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону).

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення.
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, за адресою: 03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35, тел/факс (044) 206-31-40; (044) 206-31-50, e-mail: OVD@mepr.gov.ua. Контактна особа: заступник директора департаменту – начальник відділу оцінки впливу на довкілля Департаменту екологічної оцінки, контролю та екологічних фінансів – Грицак Олена Анатоліївна.
(найменування уповноваженого органу, адреса, телефон та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля.
Відповідно до законодавства, рішенням про провадження даної планованої діяльності буде Дозвіл на виконання будівельних робіт відповідно до ст. 37 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», що видається Державною інспекцією архітектури та містобудування України
(від рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати, нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань.
Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів (не менше 25, але не більше 35 робочих днів) з моменту офіційного опублікування цього оголошення (вказується у шапці оголошення) та надання громадськості доступу до звіту із оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, що передається для видачі висновку про оцінку впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження чи пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із занесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.
Тимчасово, на період дії воєнного стану на території України, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, громадські слухання, передбачені статтею 7 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», проводяться у режимі відеоконференції.
Громадські слухання (перші) відбудуться
3 січня 2024 р. в 10:00
Посилання для підключення до відеоконференції:
<https://mepr.webex.com/mepr-ru/j.php?MTID=me9faa2348e293f3b64732a3305778b47>
Номер наради: 2370 974 1363
Пароль: Etdp9BM46Gd
Посилання для приєднання за допомогою відеосистеми:
23709741363@mepr.webex.com
Також можна набрати 62.109.219.4 та ввести номер наради.
Приєднатися за телефоном: +44-20-7660-8149 United Kingdom Toll
Код доступу: 237 097 41363

(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

Громадські слухання (другі) відбудуться

(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, за адресою: 03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35, тел/факс (044) 206-31-40; (044) 206-31-50, e-mail: OVD@mepr.gov.ua. Контактна особа: заступник директора департаменту – начальник відділу оцінки впливу на довкілля Департаменту екологічної оцінки, контролю та екологічних фінансів – Грицак Олена Анатоліївна.
(найменування уповноваженого органу, адреса, телефон та контактна особа)

(вказати назву органу, адресу, телефон та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, за адресою: 03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35, тел/факс (044) 206-31-40; (044) 206-31-50, e-mail: OVD@mepr.gov.ua. Контактна особа: заступник директора департаменту – начальник відділу оцінки впливу на довкілля Департаменту екологічної оцінки, контролю та екологічних фінансів – Грицак Олена Анатоліївна.
(найменування уповноваженого органу, адреса, телефон та контактна особа)

(вказати назву органу, поштову та електронну адресу, телефон та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другому пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності
Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля.

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними
Ознайомлення зі змістом звіту ОВД можливе в робочі часи у приміщенні Вишгородської міської ради за адресою: 07300, Київська обл., м. Вишгород, пл. Шевченка, 1, контактна особа – Чернякіна Антоніна Олександрівна, тел. (04596) 5-42-03, E-mail: vyshgorod946@gmail.com.
(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

ПОВІДОМЛЕННЯ

ПРО ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЦІ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРТРАНСГАЗ»,

код ЄДРПОУ 30019801

(повне найменування юридичної особи, код згідно ЄДРПОУ, або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи – підприємця, ідентифікаційний код або у разі відсутності ідентифікаційного коду зазначаються паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий фізичної особи – підприємця)

ІНФОРМУЄ ПРО НАМІР ПРОВАДИТИ ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ОЦІНКУ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

1. Інформація про суб'єкта господарювання
юридична адреса: 01021, м. Київ, Печерський р-н, Кловський узвіз, 9/1, тел.: (044) 461-20-95, 461-20-97

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи*

Планована діяльність, її характеристика.
Опарське виробниче управління підземного зберігання газу філії «Оператор газосховищ України» Акціонерного товариства «Укртрансгаз» планує здійснити реконструкцію газозбірному пункту (ГЗП) Опарського підземного сховища газу (ПСГ) із розділенням по горизонтах.

Газозбірний пункт розташовується на території Опарського підземного сховища газу, що розташоване за адресою с. Опари Меденицька ТГ, Дрогобицький р-н., Львівська обл.

Технічна альтернатива 1.
Опарське ПСГ створене на базі виснажених покладів горизонтів нижнього сармату Опарського родовища, виведене на проектні циклічні режими закачування та відбирання природного газу. Існуюча технологія ГЗП морально і фізично застаріла і не забезпечує сучасні вимоги ефективності його роботи в частині досягнення високого рівня управління та оперативного керування режимами відбору та закачування газу, а також надійності роботи ПСГ.

Технічною альтернативою 1 передбачається реконструкції ГЗП шляхом облаштування замірними дільницями кожний горизонт при закачуванні та відборі газу із підземного сховища газу, будівництво нової установки сепарації газу та заміна запірної арматури.

Технічна альтернатива 2.
В якості технічної альтернативи 2 розглядається варіант облаштування однієї спільної замірної дільниці при закачуванні та відборі газу із підземного сховища газу, будівництво нової установки сепарації газу та заміна запірної арматури

*Суб'єкт господарювання має право розглядати більше технічних та територіальних альтернатив.

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи.

Місце провадження планованої діяльності:
Територіальна альтернатива 1.
Газозбірний пункт розташовується на території Опарського підземного сховища газу, що розташоване за адресою с. Опари Меденицька ТГ, Дрогобицький р-н., Львівська обл.

Опарське підземне сховище газу експлуатується на підставі спеціального дозволу на користування надрами № 1856 від 26.04.1999 (з подовженням строком дії) та державного акту на право постійного користування землею 1-ЛВ № 003358

Місце провадження планованої діяльності:
Територіальна альтернатива 2.
Територіальна альтернатива 2 не розглядається, оскільки планована діяльність територіально і технологічно прив'язана до розташування ГЗП і не може мати інших територіальних варіантів

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності

Соціально-економічний вплив планованої діяльності полягає у регулюванні сезонної нерівномірності газоспоживання та забезпечення надійності газопостачання споживачам. Позитивний аспект планованої діяльності полягає у регулярних відрахуваннях податків до місцевих та державних бюджетів та підвищенні соціально-економічної ситуації району.

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо):

До складу Опарського ПСГ входять експлуатаційні свердловини, газозбірний пункт, установка осушення газу, вузол заміру, дотискувальні компресорні станції.

Під час реконструкції ГЗП враховуються наступні технологічні показники:

- активний об'єм газу – 1 920, 0 млн м3;
- буферний об'єм газу – 2 650, 0 млн. м3;
- кількість експлуатаційних горизонтів – 3 гор.;
- кількість експлуатаційних свердловин – 76 од.;
- продуктивність максимальна в сезон відбирання: на початок – 21 млн. м3, в кінці – 15,6 млн. м3;
- продуктивність максимальна в сезон закачування: на початок – 14

млн. м3, в кінці – 10 млн. м3.

Зміна технологічних показників внаслідок провадження планованої діяльності не передбачається.

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1
Екологічні та інші обмеження планованої діяльності встановлюються згідно законодавства України з дотриманням нормативів гранично-допустимих рівнів екологічного навантаження на природне середовище, санітарних нормативів на межі СЗЗ, радіаційного контролю, поводження з відходами, тощо.

Під час виконання будівельних робіт не допускається перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин, забороняється скидання в річки та інші водоймища забруднюючих речовин, потрапляння в ґрунтові води виробничих, побутових та інших видів відходів, необхідне дотримання правил пожежної безпеки, рівень акустичного та шумового забруднення не повинен перевищувати нормативів відповідно до «Санітарних норм виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку».

щодо технічної альтернативи 2:
Під час реалізації технічної альтернативи 2, екологічні, санітарно-гігієнічні та інші обмеження є аналогічними технічній альтернативі 1.

щодо територіальної альтернативи 1
Провадження планованої діяльності у межах спеціального дозволу на користування надрами № 1856 від 26.04.1999 (з подовженням строком дії) та державного акту на право постійного користування землею 1-ЛВ № 003358

щодо територіальної альтернативи 2
Територіальна альтернатива 2 не розглядається.

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1
Інженерно-геологічні та інженерно-геодезичні вишукування, обстеження існуючих мереж та комунікацій будуть виконані згідно ДБН А.2.1-1. При дотриманні природоохоронного законодавства й вимог нормативної документації, а також передбачених проектом заходів, додатковий захист території не передбачається, оскільки наднормативні впливи на навколишнє середовище під час та після проведення реконструкції не очікуються.

щодо технічної альтернативи 2
Аналогічні технічній альтернативі 1.
щодо територіальної альтернативи 1
В період провадження планованої діяльності повинні забезпечуватись захисні та компенсаційні заходи.
щодо територіальної альтернативи 2
Територіальна альтернатива 2 не розглядається.

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:

щодо технічної альтернативи 1
Клімат та мікроклімат:

під час виконання будівельних робіт: передбачаються викиди парникових газів внаслідок роботи будівельної техніки. Такий вплив матиме короткочасний характер і не призведе до змін клімату та мікроклімату в прилеглій місцевості;

під час експлуатації: передбачаються викиди парникових газів у процесі спалювання природного газу, утворювані обсяги викидів не призведуть до змін клімату і мікроклімату в прилеглій місцевості.

Атмосферне повітря:
під час виконання будівельних робіт: передбачаються викиди забруднюючих речовин внаслідок роботи будівельної техніки та устаткування, проведенні зварювальних та фарбувальних робіт;

під час експлуатації: передбачаються викиди забруднюючих речовин під час роботи технологічного обладнання та устаткування.

Водне середовище:
під час виконання будівельних робіт: передбачається споживання води на господарсько-побутові, виробничі та протипожежні потреби. Водопостачання та водовідведення здійснюється по існуючим мережам, потреби у проведенні додаткових заходів відсутні.

під час експлуатації: передбачається споживання води на господарсько-побутові, виробничі та протипожежні потреби. Скидання стічних вод здійснюється за межами с. Опари Дрогобицького району Львівської області у р. Лютичана. Зміни у обсягах водопостачання та водовідведення не передбачаються

Вплив на ґрунт та земельні ресурси:

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, не зазначається суб'єктом господарювання)

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля ланованої діяльності (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання)

під час виконання будівельних робіт: вплив на ґрунти носить локальний характер і здійснюється тільки в частині, пов'язаній з виконанням планувальних робіт.

під час експлуатації: можливий негативний вплив під час аварійних розливів паливо-мастильних матеріалів.

Рослинний, тваринний світ, природно-заповідні об'єкти: н

під час виконання будівельних робіт: вплив на рослинний і тваринний світ відсутній, оскільки усі роботи будуть проводитися в межах діючого промислового об'єкту, на території якого відсутні цінні зелені насадження та шляхи міграції тварин.

під час експлуатації: негативний вплив на рослинний, тваринний світ, природно-заповідні об'єкти не передбачається.

Навколишнє соціальне середовище (населення): провадження планованої діяльності буде мати позитивний вплив на місцеву економіку через ритмічну цілорічну роботу підприємства, зайнятість місцевого населення, регулярні податкові надходження, залучення інвестицій в економіку району.

Навколишнє техногенне середовище: планована діяльність не спричиняє порушення навколишнього техногенного середовища за умов комплексного дотримання правил експлуатації.

Відходи:

під час виконання будівельних робіт: передбачається утворення будівельних та побутових відходів.

під час експлуатації: передбачається утворення відходів від існуючих та запроєктованих технологічних процесів та життєдіяльності обслуговуючого персоналу. Управління відходами буде здійснювати відповідно до вимог чинного законодавства.

щодо технічної альтернативи 2

Аналогічні технічній альтернативі 1.

щодо територіальної альтернативи 1

Відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів (ДСП 173-96), зі змінами згідно наказу Міністерства охорони здоров'я України №362 від 02.07.2007 (п. 1.3) санітарно-захисна зона для об'єктів підземного зберігання газу, включаючи дожимну компресорну станцію, становить 1 000 м. В межах нормативної СЗЗ відсутні об'єкти громадської та житлової забудови.

щодо територіальної альтернативи 2

Територіальна альтернатива 2 не розглядається.

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)

Планована діяльність АТ «Укртрансгаз» належить до другої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля згідно аб. 2 п.4 ч. 3 ст. 3 та п.14 ч. 3 ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зацеплених держав))

Підстави для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля відсутні.

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля

Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля у відповідності до ст.6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» №2059-VIII від 23 травня 2017 року.

До звіту з оцінки впливу на довкілля будуть включені з достатньою деталізацією наступні планові показники:

- опис місця провадження планованої діяльності та цілі планованої діяльності, опис основних характеристик планованої діяльності;
- пис поточного стану довкілля та факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності;
- оцінка впливу планованої діяльності на геологічне середовище, атмосферне повітря, поверхневі, підземні води, ґрунти, рослинний та тваринний світ, техногенне середовище, соціальне середовище;
- опис передбачених заходів, спрямованих на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на довкілля, у тому числі (за можливості) компенсаційних заходів;
- зауваження та пропозиції, які надійдуть в результаті громадських обговорень.

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості

Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати значний вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”. Оцінка впливу на довкілля - це процедура, що передбачає:

- підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля;
- проведення громадського обговорення планованої діяльності;

– аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації;

– надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом п'ятим цього пункту;

– врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішеннях про провадження планованої діяльності, зазначеного у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження.

Забороняється розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності.

Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливості громадськості для участі у такій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, а також на стадії розгляду уповноваженим органом поданого суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля.

На стадії громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість надавати будь-які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля

Протягом 20 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськості має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Надаючи такі зауваження і пропозиції, вкажіть реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень і пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Детальна інформація про це включається до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності

Відповідно до законодавства, рішенням про провадження даної планованої діяльності буде Дозвіл на виконання будівельних робіт,

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)

що видається Державною інспекцією архітектури та містобудування України.

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надсилати до

Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. Адреса: 03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, буд.35. Департаменту екологічної оцінки, контролю та екологічних фінансів. Тел./факс: (044) 206-31-40, (044) 206-31-50. Електронна пошта: OVD@merp.gov.ua.

Контактна особа: заступник директора департаменту – начальник відділу оцінки впливу на довкілля Департаменту екологічної оцінки, контролю та екологічних фінансів – Грицак Олена Анатоліївна.

(найменування уповноваженого органу, поштова адреса, електронна адреса, номер телефону та контактна особа)

«БАТАРЕЙКИ НЕ МОЖНА ВИКИДАТИ У СМІТНИК»: ЩО З НИМИ РОБИТИ

В Україні батарейки після збору не потрапляють на сміттєві полігони — їх вивозять на переробку за кордон

Батарейки не можна викидати у смітник, пояснює колишній голова постійної комісії Кієвради з питань екологічної політики, громадський активіст Костянтин Яловий.

Він наголошує, що один елемент живлення розкладається 100 років і здатний забруднити 20 м² землі або 400 л води. Водночас 80 % маси батарейок — це карбон, марганець, цинк, графіт, які можна повторно використовувати.

«У наших смітниках батарейки займають всього 0,25 %, але на них припадає 50 % всіх токсичних речовин. Це свинець, кадмій, нікель, ртуть тощо. Якщо навіть одна маленька батарейка (наприклад, у

формі таблетки) потрапить до організму, вона може вбити людину за лічені хвилини. Потрапляючи на сміттєзвалища, елементи живлення, розкладаючись, так само отруюють повітря і все живе навколо. Тому використані батарейки необхідно здавати у відповідні пункти прийому на утилізацію», — закликає Костянтин Яловий.

Те, що в Україні після збору батарейки все одно потрапляють на сміттєві полігони, є міфом, стверджує експерт. Він підкреслює, що переважна більшість великих торгових мереж, котрі займаються збором, мають відповідні партнерства з громадськими

організаціями, які суворо контролюють процес (наприклад, «Батарейки, здавайтеся!»).

Громадський активіст розповідає, що спроби запустити подібні підприємства в Україні поки що виявилися невдалими, тому елементи живлення вивозять на переробку за кордон — зазвичай до Румунії чи Польщі.

«Сподіваюся, на відміну від батарейок, у вас завжди вистачатиме енергії на корисні справи. Зокрема не викидати у смітник використаний елемент живлення, а відкласти в коробочку, щоби при нагоді відвезти її до найближчого пункту прийому», — говорить Костянтин Яловий.

НА ОДЕЩИНІ ЛІКВІДУВАЛИ ПІВСОТНІ ТОНН НЕБЕЗПЕЧНИХ ВІДХОДІВ

Хімічне сміття буде доставлено у Одесу, де його спалять

Фахівці ДСНС та ТОВ «Укрекопром» зібрали на території Кодимської територіальної громади близько пів сотні тон складованого хімічного захисту рослин, які десятиліттями псували повітря та землю отруйними хімічними елементами. Про це йдеться на сторінці Кодимської громади у фейсбук.

Місце проведення робіт у селі Лабушне відвідав перший заступник міського голови Кодими Олег Чернійчук.

Ось що ми там побачили. Вже на місці розуміємо складність і отруйність робіт з видалення відходів. На території складування

пестицидів і гербицидів стоїть нестерпний сморід. Місце огорожене попереджувальними стрічками, які забороняють доступ до складів сторонніх осіб. Робітники у спеціальному захисному одязі вантажать у біг-беги отруйне сміття, - заявив посадовець.

Екологічне обслуговування територій має на меті не лише прибирання отруйних накопичень, а й зняття верхнього шару ґрунту, «просоченого» отрутою.

Далі сміття доставлять у м. Одесу, де його спалять у високотемпературних печах (температура в камері спалювання сягає 850-1300 С°).

«BUILD BACK BETTER», «BUILD BACK GREENER» - КЛЮЧОВІ ПРИНЦИПИ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ

Рухаємося до ЄС

«Build Back Better», «Build Back Greener» - ключові принципи відбудови України. На цьому наголосив Міністр Руслан Стрілець під час свого виступу на конференції «Зелене відновлення України», що проходить у Вільнюсі.

«Цінуємо, що партнери вже зараз готові допомогти пройти нам шлях від руїн до зеленої трансформації. Як сказав Президент Володимир Зеленський, відбудова – це не тільки про те, що маємо зробити після перемоги, а й те, що потрібно робити просто зараз», - зауважив Міністр.

За його словами, Україна вже зараз:

- робить акцент на зелених проєктах. Вони створюють до 4,2 млн зелених робочих місць, компенсуючи втрати;
- приймає необхідні євроінтеграційні закони. Вони наближають Україну до ЄС і скорочують шлях потенційних інвесторів до

нас;

- залучає інвесторів та розробляємо проєкти будівництва нових сміттєпереробних заводів європейського зразка. Із два десятки таких проєктів вже на стадії запуску - в Одесі, Києві, Полтаві, які піддаються щоденним обстрілам. А ще, в Івано-Франківську, який працює у тилу на економіку нашої країни;
- разом з німецькими партнерами запустили Кліматичний офіс в Україні. Він є тим інструментом, який дозволить залучати зелені фінанси на відновлення;
- відновлює ліси. У планах ЄС висадити 3 млрд дерев, Україна поставила ціль – 1 млрд дерев і вже зараз виконала свою програму майже на 44%;
- відкриває центри з вирощування сад-жанців. Сьогодні їх в Україні 7;
- розпочала масштабну реформу лісової галузі;

– завершує цифровізацію лісу. Ми запровадили ряд електронних сервісів, які дозволяють ефективно контролювати переміщення деревини.

«Захищаємо свою країну. Рухаємося до ЄС. Плануємо і вже будемо спільне майбутнє з усіма цивілізованими країнами світу. Вдячний ЄС за створення Ukraine Facility. Це вкрай важливо та дасть Україні можливість за підтримки ЄС впевнено рухатися до досягнення кліматичної нейтральності, побудови циркулярної економіки, а ще модернізувати промисловість за найкращими стандартами та відновити наші природні ресурси. Вдячний всім міжнародним партнерам, які підтримують нашу країну на цьому шляху. Ця підтримка, надана сьогодні, матиме свої результати вже завтра», - наголосив Руслан Стрілець.

ЄВРОПАРЛАМЕНТ ПОСИЛИВ ЕКОЛОГІЧНІ ПРАВИЛА ДЛЯ ВИРОБНИКІВ ТРАНСПОРТУ

Тепер усі автобуси, що продаються в ЄС, повинні бути екологічно чистими

На засіданні 21 листопада Європарламент підтримав нові правила щодо цільових показників шкідливих викидів для великовантажних автомобілів, встановлених раніше Єврокомісією.

За новими правилами виробники мають скоротити шкідливі викиди :

- на 45% вже до 2030 року,
- на 65% – до 2035 року,
- на 90% – до 2040 року.

З 2030 року всі міські автобуси, що продаються в ЄС, повинні бути екологічно чистими. Що ж до міжміських автобусів, то їх прирівняли до туристичних та вантажівок. Відстрочку – до 2035 року – дали і автобусам,

які працюють на біометані.

Однак у Міжнародному союзі автомобільного транспорту (IRU) назвали такі цілі нереалістичними. Необхідна для цього інфраструктура навряд чи з'явиться у коротко- або середньостроковій перспективі. І річ навіть не в кількості зарядних станцій, а у відсутності загальноєвропейської чи регіональних програм з модернізації електромереж.

За даними Європарламенту, близько 25% усіх парникових газів, що виділяються автомобілями в ЄС, припадає на великовантажний транспорт – вантажівки та автобуси, що становить 6% усіх парникових газів у Євросоюзі.

БУРОГО ВЕДМЕДЯ БАЛУ З ХМЕЛЬНИЧЧИНИ ВРЯТОВАНО ПІСЛЯ ПЕРЕВІРКИ УМОВ УТРИМАННЯ У ПАРКУ ІМ М. ЧЕКМАНА

Усього в Україні проживає близько 330 особин ведмедя бурого

Центру реабілітації тварин нацпарку «Синевир», ідеться у дописі Міндовкілля. За дорученням Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Руслана Стрільця, умови утримання тварини у парку імені М. Чекмана у Хмельницькому були перевірені на дотримання вимог Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» та виявлені порушення.

У подальшому Хмельницька міська рада дозволила передати Балю до Центру національного природного парку «Синевир». І от Балю прибав до Центру, де він поповнив дружню ведмежу родину. Новому гостю у Центрі реабілітації парку забезпечені максимальні умови для його фізичного і психологічного відновлення. Фахівці піклуватимуться про ведмедя та навчатимуть навичок,

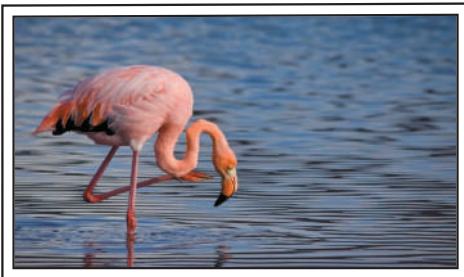
які потрібні йому для виживання у дикій природі. Усього в Україні проживає близько 330 особин ведмедя бурого. Це найбільший зникаючий вид хижака в Україні. Раніше проживав у лісовій і частково степовій зоні. Зараз лише у Карпатах. Нагадаємо, що у 2021 році наказом Міндовкілля затверджений План дій щодо збереження ведмедя бурого.

ТИСЯЧІ МІГРУЮЧИХ ФЛАМІНГО ЩОРОКУ ЗАПОЛОНЯЮТЬ ОЗЕРО ПУЛІКАТ В ІНДІЇ

Серед них можуть бути і ті фламінго, які влітку зводили гнізда на Херсонщині й Одещині

Тисячі мігруючих фламінго щороку заповняють озеро Пулікат в Індії. Серед них можуть бути і ті фламінго, які влітку зводили гнізда на Херсонщині й Одещині — вони мігрують до Індії через Каспійське море. Раніше фламінго лише зупинялись в Україні, а не створювали гнізд. Проте в 2017 році вони вперше почали організовувати свою колонію. Зміна клімату, яка призвела до змін у поведінці фламінго, не завжди на краще — тепер усе більше з них не долітає до

традиційних місць гніздування, що загрожує різноманітними змінами вже там. Наприклад, викличе зміни серед рослин, птахів і тваринного світу — адже частка харчового ланцюга, формованого протягом тисяч років, поступово зникає у тих місцях. Кліматичні зміни в долі фламінго вже відігравали фатальну роль раніше — австралійські фламінго вимерли менше 1 тисячі років тому через масове пересихання внутрішніх озер на континенті.

НЕ ТРЕБА ДІСТАВАТИ ЛЕБЕДІВ З ВОДОЙМ І НЕСТИ ДОДОМУ: СПЕЦІАЛІСТИ ПОЯСНИЛИ, ЧОМУ ЛЮДИ ШКОДЯТЬ ПТАХАМ

Орнітолог пояснив, чому не варто рятувати лебедів взимку

Синоптики попереджають про різке похолодання, а люди б'ють на сполох – у нас замерзають птахи. Багато з них переконані, що птахи мали відлетіти далеко на південь, а тим, котрі залишилися тут, обов'язково потрібна допомога людини. Та чи так це насправді?

Лебеді – кочівні птахи. На відміну від мігруючих, вони не відлітають в теплі краї наприкінці літа – початку осені. Лебеді упродовж холодного сезону переміщуються на значно менші відстані, обираючи водойми, котрі взагалі або частково не замерзають.

Та часто трапляються випадки, коли птахи лишаються зимувати на місцях їхнього гніздування. У такої поведінки можуть бути різні причини, серед яких –

сприятливі погодні умови, за яких крига не сковує все водне плесо, лишаючи можливість живитися водоростями та водними рослинами. Самих же морозів лебеді не бояться, оскільки мають доволі великий запас жиру та густе оперення, що дозволяє їм переносити навіть значні холоди. Відтак, головна причина їхньої кочівлі – не низька температура повітря, а пошук харчової бази.

Орнітолог Володимир Новак каже, якщо птахи здорові, то нічого страшного для них у морозах немає. А якщо птахи і гинуть, то лише ті, які вже були хворі, або були носіями вірусу пташиної хвороби.

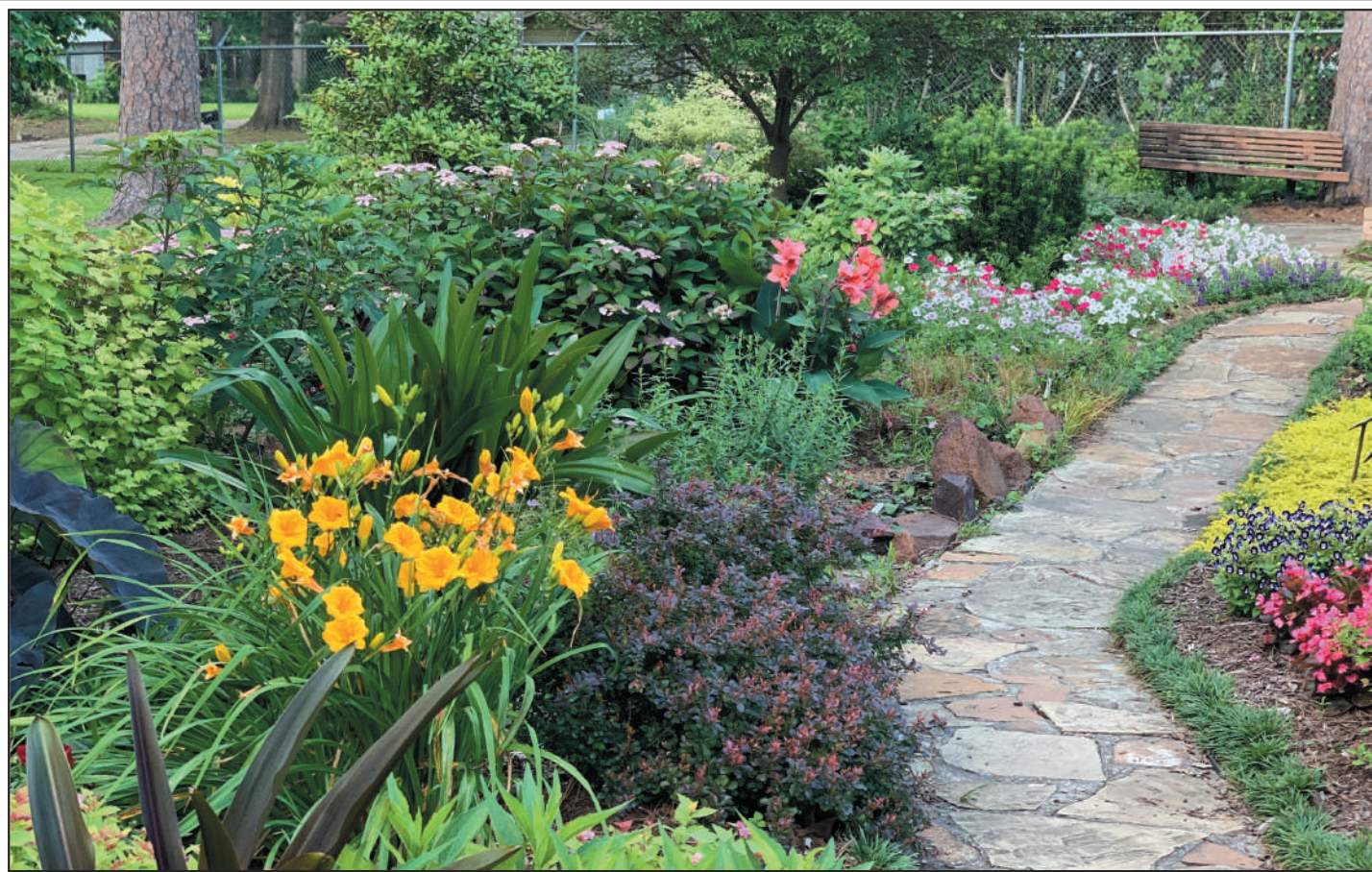
«Птахів не варто рятувати насильно. Якщо є такі, які даються в руки, то їх можна брати, годувати і навіть

обігріти, а якщо птах втікає, і на водоймі ще не замерзла вода, то насильно ловити їх не варто, бо можна ще більше їх покалічити», – застерігає Володимир Олександрович.

Птахів, як і інших представників дикого тваринного світу, потрібно рятувати лише тоді, коли є очевидні ознаки, що вони травмовані або зазнають іншого лиха. Якщо ж хтось упіймає здорового лебедя, який плавав собі водоймою, це може розцінюватися як незаконне вилучення з природного середовища й утримання в невідповідних умовах. За таке правопорушення в Україні передбачено адміністративну відповідальність у вигляді накладення штрафу у розмірі до 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

МІНІ-СТАВОК МОЖНА ВСТАНОВИТИ БУКВАЛЬНО В БУДЬ-ЯКІЙ ЗОНІ ВАШОЇ ДІЛЯНКИ: ЦІКАВЕ РІШЕННЯ З ЛАНДШАФТНОГО ДИЗАЙНУ

Це може бути велика ванна, пластиковий контейнер або спеціально виготовлений резервуар

Міні-ставок — це водоймище в контейнері, яке ви можете встановити буквально в будь-якій зоні своєї ділянки. Головне — подбайте, щоб рослинам, які зростатимуть у ставку, вистачало сонячного світла.

Це може бути велика ванна, пластиковий контейнер або спеціально виготовлений резервуар. Вибір залежить від вашого бюджету та креативних планів.

Важливим моментом при створенні міні-ставка є обрання відповідних рослин. Вони не лише прикрасять водоймище, а й стануть важливою складовою екосистеми. Ось кілька варіантів водних рослин, які можна виростити в міні-ставку:

Лілії водяні. Ці квіти мають красиві квітки, які легко розпізнати. Вони ростуть на поверхні води та створюють природний затінок для риб і комах.

Латаття водяне. Ця рослина має плаваючі листя та квіти. Вона надає ставку натурального вигляду і служить укриттям для дрібних водних істот.

Тростинка бузкова. Цей водяний бамбук подібний до рослин бамбукової родини. Він створює атмосферу екзотики і додає структуру вашому міні-ставку.

Ряска водяна. Ця рослина росте під водою і забезпечує водоймищу природний баланс.

Мікрозелень. Чудовим вибором для міні-

ставка може бути вирощування мікрозелені, яка навіть може використовуватися в кулінарії.

Не забувайте, що рослинам у міні-ставку потрібно достатньо сонячного світла, тому вибирайте місце для його розташування з урахуванням цього чинника. Також слід враховувати систему фільтрації й обслуговування водоймища, щоби забезпечити чистоту і здоров'я рослин та істот, які живуть у міні-ставку.

Необхідно лише трохи творчості та дбайливості — і ваш міні-ставок стане втіленням гармонії природи на вашій ділянці.

НЕЗЛІЧЕННІ ПОТОКИ ЩУРІВ АТАКУВАЛИ МІСТО РИБАЛОК В АВСТРАЛІЇ

Наразі в Україні теж спостерігається проблема з щурами та мишами, особливо на передовій

Нашестя гризунів сталося в місті Карумба. Щури знищують не лише збіжжя на полях, а й гризуть автомобілі та речі в будинках і на подвір'ях.

Свідки розповідають, що за 350 км від Карумби вздовж траси лежать мільйони померлих щурів — імовірно, вони загинули від хвороб і голоду, а кожного померлого

щура з'їдали інші голодні пацюки. Подібні апокаліптичні картини в Австралії не є рідкістю — там також катастрофічно розмножувались і інші інвазивні види тварин, що спричинено відсутністю достатньої кількості природних ворогів для іноземних видів.

Наразі в Україні теж спостерігається проблема з щурами та мишами, особливо

на передовій. Однак зазначена проблема викликана не збільшенням кількості гризунів, а настанням зими — гризуни лізуть туди, де можна погрітись і поїсти. Проте такі умови можуть призвести і до зростання їхньої кількості. Тоді разом із гризунами прийде і чума — її переносять не самі щури, а блохи, які живуть на щурах.

КОНФЕРЕНЦІЯ У ДУБАЇ: ЧИ МОЖЛИВО УПОВІЛЬНИТИ ГЛОБАЛЬНЕ ПОТЕПЛІННЯ?

Кліматична конференція ООН у Дубаї. Що дає COP28? Найголовніше про саміт

Близько 80 000 людей зберуться в Дубаї наприкінці листопада на кліматичній конференції COP28. © Karim Sahib/AFP/Getty Images

На 28-у Конференцію ООН зі зміни клімату покладаються високі очікування. Резолюції Конференції Сторін — це те, що означає абревіатура COP — спрямовані не тільки на те, щоб допомогти обмежити глобальне потепління до 1,5 °. Слід також прокласти шляхи, щоб бідніші країни не залишилися осторонь і не поклали надто великий тягар на шляху до більш сприятливого для клімату світу. Це взагалі можливо? І які виклики стоять перед учасниками конференції? Die Zeit відповідає на найважливіші запитання щодо COP28, яка відбудеться в Дубаї з 30 листопада по 12 грудня 2023 року.

Які цілі конференції ООН зі зміни клімату та чого очікують учасники, подорожуючи до Дубая?

Навіть через вісім років, цьогорічна кліматична конференція все ще стосується виконання рішень Паризької кліматичної угоди 2015 року. Це передбачає обмеження глобального потепління до 1,5 ° порівняно з доіндустріальними значеннями (середнє значення за 1850-1900 роки). З цією метою шкідливі для клімату викиди CO₂ слід

скоротити до нуля. Вперше цього року буде проведено проміжний баланс, так званий глобальний підсумок. Ще одне питання, на яке досі немає відповіді, полягає в тому, як саме бідні країни можуть отримати підтримку в цій трансформації.

Представники країн ЄС їдуть до Дубая з вимогою глобальної мети розширення відновлюваних джерел енергії: потужність відновлюваних джерел енергії має бути потроєна, а енергоефективність — подвоєна. Потрібне рішення, яке поєднує розширення використання відновлюваних джерел енергії з чітким сигналом про поступову відмову від використання викопного палива, сказала Дженніфер Морган, державний секретар і спеціальний представник з питань міжнародної кліматичної політики у Федеральному міністерстві закордонних справ.

Інші країни, з іншого боку, планують альянс для збільшення ядерної енергії на COP28. У своїй заяві Франція, Велика Британія, США, Швеція, Південна Корея й Об'єднані Арабські Емірати як приймаюча країна хочуть закликати потроїти потужності ядерної енергетики до 2050 року. Без «ядерного внеску» цілі Паризької кліматичної угоди не можуть бути досягнуті, заявила міністр енергетики Франції Агнес

Паньє-Рунаше.

Як проходить кліматична конференція?

Кліматична конференція ООН у Дубаї триває майже два тижні. У перші дні відбудуться зустрічі глав держав і представників урядів. Зустріч зосереджується насамперед на фактичних питаннях, якими займаються спеціалісти. На другому тижні державні делегації обговорюють політичні питання.

Як і на будь-якій великій конференції, важливі дискусії відбуваються за зачиненими дверима. Чи буде досягнуто згоди щодо центральних питань? Чи закриваються угоди? Чи зобов'язуються держави досягати конкретних цілей або заходів? Центральне питання — що написано в підсумковій декларації. Для цього в переговорах між державами-учасницями ведеться боротьба за кожне формулювання.

Хто бере участь у саміті?

Очікується, що в COP28 візьмуть участь близько 80 000 учасників зі 198 країн. Емірат Дубай, як господар, говорить про найбільшу й інклюзивну кліматичну конференцію ООН усіх часів. Окрім глав держав і урядів, у Дубаї також будуть присутні міністри, державні службовці, неурядові організації, представники бізнесу, активісти, корінне

населення, науковці та представники ЗМІ. Крім папи римського Франциска, найвідомішими учасниками також буде британський король Карл III, який, як відомо, дуже стурбований захистом клімату.

Федеральний канцлер Олаф Шольц прибуде до Німеччини на початку COP28. Тоді переговори очолять, серед інших, міністр закордонних справ Анналена Бербок. Іспанія очолить переговори щодо ЄС. Згідно з повідомленням New York Times, президент США Джо Байден не хоче бути присутнім на конференції.

Як підтримати бідніші країни в адаптації до зміни клімату?

Бідніші країни, насамперед на Глобальному Півдні, зазнають впливу зміни клімату різними способами. Їх населення особливо сильно страждає від високих температур і екстремальних погодних умов. У той же час їм часто не вистачає коштів, аби перетворити свою економіку на кліматично нейтральну. Щоб допомогти їм у цьому, промислово розвинені країни зобов'язалися надавати країнам, що розвиваються, 100 млрд доларів США (94 млрд євро) щороку, починаючи з 2020 року. Однак ця мета досі не досягнута. Незважаючи на те, що виділені кошти нещодавно зросли, у 2020 році вони все ще були значно нижчими за встановлену ціль у 83 млрд доларів. Канцлер Шольц припускає, що мета буде досягнута вперше цього року. У Дубаї також буде зосереджено увагу на тому, як забезпечити та збільшити фінансування в довгостроковій перспективі.

Крім того, торік на Всесвітній кліматичній конференції було прийнято рішення про створення другого фонду для компенсації кліматичних збитків у країнах, що розвиваються. Однак деталі щодо конкретної реалізації все ще були відсутні. Адже домовленості, схоже, було досягнуто цього року до початку Всесвітньої кліматичної конференції. Багаті країни, чий викиди парникових газів суттєво сприяли глобальному потеплінню, повинні платити в один казан. Потім фонд призначений для пом'якшення збитків, завданих ураганами, повеннями та посухами в бідніших країнах.

«Якщо COP в Дубаї прийме цю пропозицію, фонд зможе почати свою роботу в короткостроковій перспективі та допомогти країнам, які особливо постраждали від зміни клімату, початковою фінансовою підтримкою», — сказав Йохен Фласбарг, відповідальний державний секретар Федерального міністерства розвитку.

Що означає інвентаризація і чому цей термін важливий?

Global Stocktake має на меті стати інвентаризацією, яка покаже, на якій позиції перебуває світ, коли йдеться про захист клімату. Ця оцінка викладена в Паризькій кліматичній угоді та вперше буде проведена на COP28. Відтепер це відбуватиметься кожні п'ять років. Звіт базується на інформації та даних від держав-учасниць, Міжурядової групи експертів зі зміни клімату (IPCC), а також від ООН, дослідників і неурядових організацій. Приблизну версію знову переглянуть на кліматичній конференції в Дубаї.

Які політичні висновки з цього будуть зроблені, буде одним із головних питань на цій кліматичній конференції. Керуючий директор Європейського кліматичного фонду Лоренс Тубіана говорить про «момент істини». Вже зараз можна сказати, що країнам доведеться суттєво збільшити

свої зусилля для досягнення паризьких кліматичних цілей.

Чи є резолюції кліматичної конференції обов'язковими?

На сьогоднішній день міжнародному співтовариству рідко вдавалося домовитися про юридично обов'язкові угоди щодо захисту клімату. Першою такою угодою був Кіотський протокол 1997 року. Промислово розвинені країни, які підписали його, взяли на себе обов'язкові цільові значення — і погодилися на високі штрафи в разі недотримання. Але саме ці обов'язкові цільові значення виявилися фатальними для угоди. США навіть не підписали угоду. А коли стало зрозуміло, що Канада не досягне своїх цілей, на початку 2011 року країна вийшла з угоди.

Таким чином, Кіотський протокол був замінений Паризькою угодою 2015 року. У ній 194 країни-підписанти взяли зобов'язання скоротити свої викиди. Проте вони можуть встановлювати свої власні цілі через національні добровільні зобов'язання — і не буде жодних економічних чи політичних санкцій, якщо вони їх не виконують.

Чому Дубай і президента КС Ахмеда аль-Джабера критикують як господарів?

Емірат відомий насамперед як постачальник нафти. Султан Ахмед аль-Джабер був призначений президентом кліматичної конференції. Він є міністром промисловості та передових технологій у Дубаї, а також виконував обов'язки директора-розпорядника Національної нафтової компанії Абу-Дабі (Adnoc), дванадцятої за величиною нафтової компанії у світі.

Багатьом людям не подобається, що керівник нафтової компанії повинен головувати на всесвітній кліматичній конференції: використання нафти є одним із найбільших чинників викиду CO₂ та сприяє зміні клімату. Кліматичні активісти побоюються, що Аль-Джабер може сповільнити поступову відмову від викопного палива. Екологічні асоціації давно критикують включення галузі викопного палива в переговори на кліматичній конференції. Нещодавно медичні та медичні експерти написали президенту COP28 із закликом виключити лобістів вугілля, нафти та газу з конференції. Для шведської кліматичної активістки Грети Тунберг COP28 — це не що інше, як «зелена» подія та велике «бла-бла-бла». Можливо, через цю критику Аль-Джабер уже закликав до «найвищих цілей» для боротьби з глобальним потеплінням як запобіжного заходу.

Чи досяжна мета в 1,5 °?

Принаймні це є теоретична ймовірність зберегти межу в 1,5 °. Якби світ негайно припинив викиди парникових газів, температура скоро стабілізувалася б. Із кожним роком це здається все більш нереальним. Планета вже нагрілася приблизно на 1,2 °C порівняно з доіндустріальною епохою. І 2023 рік може стати першим роком, коли глобальне потепління досягне 1,5 °. Це не означатиме, що цільовий показник у 1,5 ° було порушено, оскільки це залежить від довгострокової тенденції. Але це покаже, наскільки світ уже наблизився до 1,5 °. А викиди залишаються на рекордних рівнях у всьому світі.

Тому деякі дослідники більше не вірять у можливе досягнення цілі в 1,5 °. Як політична ціль ціль вона залишається надзвичайно важливою: кожна країна, яка виконує свою частку, допомагає обмежити

глобальне потепління. Навіть якщо 1,5 ° перевищено, кожне попередження глобального потепління того варте.

Якими були результати останніх кліматичних конференцій?

Найважливішим проривом у міжнародних кліматичних переговорах за останні роки стала Паризька угода 2015 року. У ній майже всі держави та Європейський Союз погодилися обмежити глобальне потепління порівняно з доіндустріальною епохою значно нижче 2 °C, і якщо можливо, навіть нижче 1,5 °. Зараз майже всі країни-члени ООН ратифікували Паризьку угоду, і США також знову приєдналися до угоди після її тимчасового виходу за тодішнього президента Дональда Трампа.

Паризька угода передбачає, що, окрім промислово розвинених країн, країни, що розвиваються, також приймають національні добровільні зобов'язання щодо захисту клімату — так звані національно визначені внески (NDC) — які мають переглядатися кожні п'ять років і коригуватися, якщо необхідно. Планується, що кліматичні цілі будуть ставати все більш амбітними в п'ятирічних циклах. Всесвітні кліматичні конференції в наступні роки були зосереджені насамперед на конкретному виконанні Паризької угоди та її моніторингу. Ці переговори часто були жорсткими і закінчувалися мінімальними компромісами.

Як нинішні конфлікти та кризи впливають на боротьбу зі зміною клімату?

Міжнародні конфлікти ускладнюють переговори про ефективні заходи захисту клімату. Експерти особливо стурбовані напруженими відносинами між двома найбільшими у світі викидами парникових газів США та Китаєм. Події в Ізраїлі та секторі Газа ще більше ускладнює ситуацію — також через арабів, які приймають COP28.

Директор Потсдамського інституту дослідження впливу клімату (PIK) Оттмар Еденхофер також побоюється, що конфлікти в Україні та на Близькому Сході завадять міжнародній співпраці в кліматичній політиці. Зростання ціни на газ внаслідок подій в Україні призвело до подальшого розширення вугільних електростанцій.

«Нелюдська атака ХАМАС на Ізраїль мала на меті запобігти зближенню з Саудівською Аравією. Це було б передумовою для спільних інвестицій у технології водню та видобутку», — каже Еденхофер. Він сподівається, що ЄС з його Зеленою угодою та США з його Законом про скорочення інфляції сформують «якір стабільності» — і що «мінімальна співпраця» буде принаймні спробована в кліматичній політиці.

Загалом Еденхофер «не дуже оптимістичний» щодо можливих результатів кліматичної конференції.

«З наукового погляду зрозуміло: COP28 має стати кліматичною конференцією, на якій світ нарешті серйозно підійде до поступової відмови від викопного палива», — говорить він.

Щоб досягти кліматичної нейтральності до середини століття, у майбутньому споживання вугілля, нафти та газу має скорочуватися щонайменше на 5 % на рік у всьому світі. На переконання Еденгофера, було б позитивно, якби деякі штати могли домовитися про спільну мінімальну ціну на викиди CO₂ у рамках кліматичного клубу. Тому що викиди CO₂, за словами Еденгофера, можна ефективно зменшити, лише якщо «призначити їм ціну».

Бережіть довкілля!

Редакція Green Post
Тираж: 5 000 екз.
Адреса: 03189, м. Київ, вул. Ломоносова, буд. 83-А, прим. 1-7
Редакційні та організаційні питання - +38(050) 800 02 50
Email: sales@greenpost.press

4820228160005